

شماره چاپ: ۳۱۰ (جایگزین)

شماره چاپ سابقه: ۱۱۵

شماره ثبت: ۱۰۴

دوره دهم - سال اول

تاریخ چاپ: ۱۳۹۵/۹/۲۷

اظهاری نظر کارشناسی درباره:
گزارش کمیسیون تلفیق در مورد
لایحه برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
جمهوری اسلامی ایران
(قسمت سوم - مواد ۱۰۱ تا ۱۱۶)
(قسمت چهارم - مواد ۱۱۷ تا ۱۲۸)

کد موضوعی: ۲۲۰

شماره مسلسل: ۱۵۱۹۱-۶

دی ماه ۱۳۹۵

اظهار نظر کارشناسی درباره:

گزارش کمیسیون تلفیق در مورد لایحه برنامه ششم
توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
(قسمت سوم - مواد ۱۰۱ تا ۱۱۶) و (قسمت چهارم - مواد ۱۱۷ تا ۱۲۸)

مقدمه

در این گزارش مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه ششم درباره مواد (۱۰۱) تا (۱۲۸) بررسی شده است. نظرات اصلاحی درباره برخی از مهمترین مواد در ستونی مجزا در قالب حذف کل، حذف جزء و یا برگشت به لایحه و اعمال برخی پیشنهادهای اصلاحی بیان شده است.

بحث‌های مربوط به برنامه ششم توسعه در زمانی مطرح می‌شود که اقتصاد و جامعه ایران در وضعیتی بسیار حساس قرار گرفته است. این وضعیت ایجاب می‌کند که حرکت‌های آینده کشور با ظرافت، دقت و عمق بیشتری برگزیده شود تا فرصت‌های موجود به تهدید مبدل نشود و فرصت‌های از دست رفته گذشته، تا حد زیادی جبران گردد. با توجه به تقدیم لایحه برنامه ششم توسعه در مردادماه ۱۳۹۵ به مجلس دهم و تشکیل کمیسیون تلفیق برنامه و برگزاری جلسات متعدد کارشناسی در کمیسیون‌ها، نهایتاً مصوبه آن کمیسیون جهت ارائه به صحن علنی مجلس آماده شده است.

واکاوی مصوبه کمیسیون تلفیق برنامه می‌تواند به‌عنوان یک مرحله اساسی در فرآیند تصویب برنامه ششم و تبیین مشکلات کشور و شناسایی ساختارهای معیوبی که خود موجب ایجاد یا تداوم مشکلات مذکور شده‌اند، به حساب آید. با توجه به آنکه انتظارات متعددی از برنامه ششم توسعه وجود دارد لازم است تا در این مرحله از فرآیند تصویب برنامه به نکات اساسی و مهم ذیل بیش از پیش توجه کافی صورت پذیرد:

- برنامه ششم، برنامه‌ای فراتر از رویکردها و نگاه قوه مجریه به مسائل باشد و راه‌حل‌های حاکمیت برای مدیریت مسائل اقتصادی، اجتماعی و سیاسی را دربر داشته و زمینه مواجهه خردورزانه با تحولات بین‌المللی را فراهم کند،

- ترمیم وابستگی‌های راهبردی و مقاوم‌سازی اقتصاد ایران در چارچوب سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی،

- زمینه‌سازی برای اصلاح نظام انگیزشی در اقتصاد ایران از طریق «ایجاد نهادهای مشوق رشد و توسعه اقتصادی و سیاسی» و «اصلاح تدریجی نهادهای موجود»،

- اهمیت دادن به مسائل و بحران‌هایی که زندگی بلندمدت ایرانیان را در معرض خطر قرار می‌دهد و ارائه راهکار برای آنها، از جمله محدود شدن منابع حیاتی مانند آب، وضعیت ناهنجار استفاده از منابع انرژی، امنیت جدی کارآیی و بهره‌وری در فعالیت‌ها و فعالان اقتصادی، محدود شدن عدالت‌محوری در زندگی اقتصادی، وجود زمینه‌های فسادزا و ... ،

- تغییر رویکرد نسبت به نقش منابع برای دستیابی به اهداف برنامه ضروری است. بدون شک با توجه به تعدد مسائل و اهداف و حجم منابع در اختیار، کشور نیازمند اولویت‌بندی است؛ بیان نحوه انتخاب اولویت‌ها و اثبات سازگاری بین آنها از جمله وظایف دولت است. راهبرد اصلی برای جبران کمبود منابع، افزایش کارآیی منابع در دسترس از طریق مجموعه‌ای از اقدامات مانند بهبود محیط کسب‌وکار، اصلاح نظام‌های مالیاتی و بانکی، نحوه گزینش و اجرای طرح‌های عمرانی توسط دولت، نحوه سرمایه‌گذاری شرکت‌های دولتی از محل منابع داخلی و ... در مجموع اصلاحات ساختاری و نهادی است تا شرایط استفاده از تمام ظرفیت‌های کشور فراهم شود.

- با توجه به روند تدوین و تقدیم لوایح پیرامون برنامه ششم توسعه، فرآیندهای بررسی و برون‌دادهای حاصله، ضروری است مجلس دهم با عنایت به روندهای پیشین علاوه بر دقت نظر کافی از جهت تطبیق مصوبه کمیسیون با اسناد بالادستی در راستای شفافیت و تسهیل روند توسعه کشور، اولویت‌های اساسی را بیش از پیش مد نظر قرار دهد.

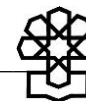
پیشنهادها: (موافقت - حذف کل - حذف جزء - بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
حذف کل بند «۱»	با وجود تطبیق با بندهای «۳» و «۵» سیاست‌های کلی نظام در امور ترویج فرهنگ ایثار و جهاد لکن غالب بندهای این ماده، براساس سیاست تنقیحی و مبتنی بر قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور، باید در قالب اصلاح قانون جامع خدمت‌رسانی به ایثارگران و یا اصلاح قانون مدیریت خدمات کشوری و یا ... ارائه شوند. - این بند ماهیت برنامه‌ای ندارد. - در بند «۱»، عنوان صحیح سیاست کلی، «سیاست‌های کلی نظام برای ترویج و تحکیم فرهنگ ایثار و جهاد و ساماندهی امور ایثارگران» است. - با توجه به اینکه از حیث حقوقی و روبه‌ای، دستگاه‌های اجرایی موظف به اجرای کلیه سیاست‌های کلی نظام هستند، حکم بند «۱» نیازی به تصریح قانونی ندارد. به علاوه، ماده (۱۴۴) مصوبه کمیسیون تلفیق تصریح کرده است که «سیاست‌های کلی برنامه و سایر سیاست‌های کلی ابلاغی مقام معظم رهبری در حکم قانون بوده و لازم‌الاجراست و تخلف از اجرای آنها مشمول حکم ماده (۵۷۰) کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی (تعزیرات) می‌باشد». لذا حکم بند «۱» ضرورتی ندارد و توصیه نمی‌شود.	بخش ۱۶- امور ایثارگران ماده (۱۰۱)- ۱. کلیه دستگاه‌های اجرایی موظفند نسبت به اجرای صحیح سیاست‌های کلی ترویج فرهنگ ایثار و جهاد و سازماندهی امور ایثارگران ابلاغی مقام معظم رهبری اقدام نمایند.	۱۰۱

پیشنهادهای: (موافقت - حذف کل - حذف جزء - بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
	به علاوه، حکم صدر بند «۱» مغایر با اصل پنجاه و هفتم و بند یک اصل یکصد و دهم قانون اساسی و به منزله تنزل جایگاه سیاست‌های کلی نظام ابلاغی مقام معظم رهبری است. سیاست‌های کلی جایگاهی فراتر از قانون دارند و در حکم قانون نیستند و مجلس و دولت موظفند در چارچوب سیاست‌های کلی اقدام به وضع قوانین و مقررات نمایند.		
	<p>- بند «۲» در ماده (۷۹) آورده شده است</p> <p>- این بند ماهیت برنامه‌ای ندارد.</p> <p>- محدود ساختن همکاری آموزش و پرورش با بسیج به اجرای برخی مصادیق خاص فعالیت فرهنگی می‌تواند مانع برگزاری دوره‌های جدیدتر و مؤثرتر دیگر در این حوزه شود. بنابراین بهتر این بود که این موارد به عنوان نمونه ذکر می‌شد و امکان همکاری در سایر برنامه‌ها نیز در نظر گرفته می‌شد.</p>	<p>۲. وزارت آموزش و پرورش مکلف است به منظور ترویج فرهنگ ایثار و شهادت نسبت به معرفی الگوها و قهرمانان ملی ایثار و شهادت در متون درسی کلیه پایه‌های تحصیلی و فعالیت‌های پژوهشی و برگزاری مسابقات علمی اقدام نموده و در جهت تعمیق ایمان و ترویج باورها در صیانت از فرهنگ دینی و انقلابی نسبت به اجرای یادواره‌های شهدای دانش آموز و فرهنگی و برگزاری راهیان نور ویژه دانش آموزان و فرهنگیان با بسیج همکاری لازم را به عمل آورند.</p>	
حذف عبارت «ضمن اختصاص ده درصد (۱۰٪) از تولیدات برنامه‌های هنری نمایشی خود را به این موضوع»	تجربه قانونگذاری نشان می‌دهد تعیین درصد برای برنامه‌های سازمان صدا و سیما و تکلیف سازمان بر اساس آنها در عمل تکلیف مالایطاق محسوب شده و به نتیجه مد نظر مقنن ختم نخواهد شد. چرا که این موضوع به اقتضاء شرایط جامعه، مخاطبین، مناسبت‌های ملی و	<p>۳. صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران موظف است ضمن اختصاص بخشی از برنامه‌های شبکه‌های مختلف به موضوع ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، ده درصد (۱۰٪) از تولیدات برنامه‌های هنری نمایشی خود را به این موضوع اختصاص دهد.</p>	

پیشنهادها: (موافقت- حذف کل-حذف جزء-بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
	مذهبی و گونه‌های مختلف برنامه‌سازی و ظرفیت‌های محتوایی هر یک که می‌تواند در درصد بندی مؤثر باشد و موجب خنثی شدن این حکم شود. ضمن اینکه می‌تواند میزان پخش سایر موضوعات را نیز محدود سازد. علاوه بر این در عمل این گونه تکالیف می‌تواند باعث تولید برنامه‌های بی کیفیت و غیر مؤثر شده و باعث اتلاف منابع گردد.		
	<p>- حکم این بند در عمل منجر به افزایش هزینه‌های عمومی می‌شود؛ لذا مغایر با «صرفه‌جویی در هزینه‌های عمومی کشور» (موضوع بند «۱۶» سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی) است؛ زیرا حکم به تأمین «کلیه هزینه‌های خدماتی مربوط به آبرسانی، برق‌رسانی، گازرسانی و جاده مواصلاتی» گلزارهای شهدای سراسر کشور و یادمان شهدای گمنام و موزه‌های دفاع مقدس کرده است.</p> <p>- در بحث ساماندهی گلزار شهداء توجه به پیوست فرهنگی اجرای این حکم ضرورت دارد. تجربه انجام این کار باعث ایجاد نارضایتی در میان خانواده شهدا شده و الزام دولت به انجام این کار بدون در نظر داشتن ملاحظات فرهنگی می‌تواند پیامدهای منفی داشته باشد.</p>	۴. دولت موظف است به منظور بهره‌گیری از دستاوردهای دوران دفاع مقدس و انتقال و ترویج فرهنگ جهاد و مقاومت به نسل‌های آینده نسبت به ساماندهی گلزارهای شهدای سراسر کشور و یادمان شهدای گمنام، احداث و تکمیل موزه‌های دفاع مقدس و مرمت و نگهداری آنها اقدام نماید. وزارتخانه‌های نیرو و نفت و راه و شهرسازی و کشور موظفند کلیه هزینه‌های خدماتی مربوط به آبرسانی، برق رسانی، گازرسانی و جاده مواصلاتی را تأمین نمایند.	

پیشنهادها: (موافقت - حذف کل - حذف جزء - بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
حذف کل	توجه به پیامدهای منفی الزام دستگاه‌های دولتی به اجرای برنامه راهیان نور در این بند ضروری است. به نظر می‌رسد بهتر بود بند به گونه‌ای تنظیم شود که همچون روال جاری افراد علاقمند در هر دستگاه به خواست خود در این برنامه‌ها مشارکت کنند. علاوه بر این ایجاد زیرساخت‌ها باید متناسب با متقاضیان باشد و نمی‌توان به صورت کلی حکم به ایجاد زیر ساخت داد.	۵. دولت موظف است به منظور تداوم اجرای برنامه‌های شاخص در حوزه ترویج فرهنگ ایثار، جهاد و شهادت به خصوص استمرار و فراگیر نمودن برنامه راهیان نور با ایجاد و توسعه ظرفیت‌ها و زیرساخت‌های لازم در دستگاه‌های اجرایی و فرهنگی نسبت به قرار دادن موضوع در سرفصل اعتبارات برنامه‌های فرهنگی و هزینه‌ای وزارتخانه‌ها و سازمان‌ها اقدام نماید.	
	از نظر موضوعی بند ۶ با بند "ط" ماده (۱۰۳) همپوشانی دارد.	۶. دولت مکلف است به منظور حفظ و ترویج فرهنگ ایثار، جهاد و شهادت و تکریم از الگوهای این فرهنگ ماندگار به والدین شهیدی که دارای حداقل سه شهید یا دو شهید و یک جانباز ۵۰٪ یا یک شهید و دو جانباز بالای ۵۰٪ به بالا هستند نشان ملی ایثار اعطا نموده و آنان را به عنوان چهره ماندگار کشور به جامعه معرفی نماید. تبصره «۱» - صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران، وزارتخانه‌های فرهنگ و ارشاد اسلامی، آموزش و پرورش، علوم و تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کشور و بنیاد حفظ و آثار و ارزش‌های دفاع مقدس و سایر نهادهای فرهنگی مکلفند جهت ارج نهادن به این چهره‌های ماندگار اقدام فرهنگی لازم را جهت معرفی آنها انجام دهند. تبصره «۲» - آیین‌نامه اجرایی این بند در ۶ ماه سال اول برنامه به پیشنهاد بنیاد شهید و امور ایثارگران و بنیاد حفظ و آثار و ارزش‌های دفاع مقدس به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.	
	- در بند ۷، عبارت «فصول اول و ششم اعتبارات هزینه‌ای» ابهام دارد و باید عنوان دقیق و کامل محل	۷- کلیه دستگاه‌های اجرایی موضوع این قانون موظفند بیست درصد (۲۰٪) از اعتبارات فرهنگی خود باستانی فصول اول و ششم اعتبارات هزینه‌ای را براساس موافقتنامه مبادله	

پیشنهادها: (موافقت- حذف کل -حذف جزء-بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
	تأمین اعتبار مشخص گردد؛ زیرا فصول اعتبارات هزینه‌ای براساس قانون تعیین نشده است و ممکن است در بودجه‌های سالیانه موضوع هر یک از فصول توسط سازمان برنامه و بودجه تغییر یابد.	شده با سازمان در چارچوب سیاست‌های مصوب ابلاغی شورای عالی ترویج فرهنگ ایثار و شهادت صرف این امور نمایند.	
		۸- بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس موظف است با همکاری بنیاد شهید و امور ایثارگران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان میراث فرهنگی و گردشگری و شهرداری‌ها و سایر دستگاه‌های فرهنگی کشور تا پایان برنامه ششم نسبت به توسعه و تکمیل مراکز اسناد و مدارک دفاع مقدس و تدوین دایرةالمعارف دفاع مقدس و تدوین تاریخ دفاع مقدس اقدام نماید.	
	<p>- استفاده از واژه «پروژه» در این بند مغایر با اصل پانزدهم قانون اساسی است. پیشنهاد می‌شود که به واژه «طرح (پروژه)» تغییر یابد.</p> <p>- در بند «۹» صدور مجوز جهت ایجاد رشته جدید به عهده وزارتین علوم و بهداشت است. ماده (۳) فصل اول اساسنامه اصلاحی دانشگاه آزاد اسلامی مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی مقرر می‌دارد که حدود فعالیت آموزشی و پژوهشی دانشگاه از حیث مقطع و رشته تحصیلی و از حیث ایجاد واحدهای وابسته، به تناسب رشته با توجه به مجوز شوراها گسترش آموزش عالی وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و</p>	<p>۹- وزارتخانه‌های علوم و تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و آموزش و پرورش، دانشگاه آزاد اسلامی، بنیاد شهید و امور ایثارگران و ستاد کل نیروهای مسلح به‌منظور تعمیق و ترویج ارزش‌های دفاع مقدس به نسل‌های بعدی، رشته‌های مرتبط با ترویج فرهنگ ایثار و شهادت در مقاطع مختلف دانشگاهی ایجاد نموده و تعدادی از واحدهای درسی، موضوعات پژوهشی، پایان‌نامه‌ها و پروژه‌های علمی و تحقیقاتی خود را به موضوع فرهنگ ایثار و شهادت اختصاص دهند.</p> <p>تبصره- کلیه دستگاه‌های اجرایی موظفند گزارش عملکرد سالیانه در حوزه ترویج فرهنگ ایثار و جهاد و مقاومت و شهادت را به سازمان، بنیاد شهید و امور ایثارگران، بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس و کمیسیون‌های مرتبط مجلس شورای اسلامی ارائه نمایند.</p>	

پیشنهادها: (موافقت - حذف کل - حذف جزء - بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
	بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین می‌گردد. لذا باید عبارت مقابل حذف شود در غیر این صورت توسط شورای نگهبان به جهت نقض مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی مغایر با اصول ۵۷ و ۱۱۰ قانون اساسی اعلام خواهد شد.		
	حکم این ماده در عمل منجر به افزایش هزینه‌های عمومی می‌شود؛ لذا مغایر با «صرفه‌جویی در هزینه‌های عمومی کشور» (موضوع بند «۱۶» سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی) است. شایان ذکر است که بند ۴۷ سیاست‌های کلی برنامه ششم حکم به «اولویت دادن به ایثارگران انقلاب اسلامی در تسهیلات مالی و فرصت‌ها و امکانات و مسئولیت‌های دولتی در صحنه‌های مختلف فرهنگی و اقتصادی» کرده است و نه افزایش مزایا و امتیاز برای ایثارگران.	ماده (۱۰۲) - دولت موظف است اقدامات لازم برای اجرای صحیح و به‌موقع قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران را در طول برنامه به عمل آورد و اعتبار کافی را در بودجه سنواتی پیش‌بینی نماید و کلیه آیین‌نامه‌های اجرایی آن را حداکثر تا ۶ ماهه اول برنامه تصویب و ابلاغ نماید.	۱۰۲
	عنوان کامل قانون در تبصره بند «۱»، «قانون حالت اشتغال مستخدمین شهید، جانباز، ازکارافتاده و مفقودالاثر انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی» که باید اصلاح شود.	۱. دولت موظف است کلیه مطالبات معوق خانواده‌های معظم شهدا و ایثارگران اعم از پاداش پایان خدمت و وجوه مربوط به ذخیره مرخصی استفاده نشده و کلیه مطالبات قانونی آنان را به طور کامل در دو سال اول برنامه تأمین و توسط بنیاد شهید و امور ایثارگران پرداخت نماید. به نحوی که در پایان سال دوم برنامه هیچگونه مطالبات معوقی در حوزه ایثارگران و خانواده معظم شهدا باقی نمانده باشد. تبصره - مطالبات مذکور در این ماده در خصوص جانبازان و آزادگان مشمول قانون حالت اشتغال نیز بر حسب مورد توسط بنیاد شهید و امور ایثارگران و دستگاه مربوطه در طی دو سال اول برنامه باید تأمین و پرداخت گردد. ۲. دولت مکلف است در اجرای ماده (۶۱) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت ۲ مصوبه ۹۳/۱۲/۴ به نحوی برنامه‌ریزی نماید که تا ۲ سال اول برنامه کلیه مشمولین ماده مذکور تعیین تکلیف گردند. یگان‌های اعزام‌کننده موظفند	

پیشنهادها: (موافقت- حذف کل -حذف جزء-بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
بند ۳ - ارجاع به کمیسیون	پیشنهاد بند ۳ با توجه به نامشخص بودن حکم و وجود ابهام متن به کمیسیون تلفیق ارجاع شود. (برای رفع ابهام می‌توان بند را به این شکل تدوین نمود: دولت موظف است تمهیدات لازم را جهت همسان‌سازی حقوق و سایر مزایای رفاهی آزادگان تحت پوشش ارتش جمهوری اسلامی ایران و سایر آزادگان فراهم نماید) - بند ۴ فاقد ماهیت برنامه‌ای به نظر می‌رسد. - ذیل بند ۲ و بندهای ۳ و ۴، براساس سیاست تنقیحی و مبتنی بر قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور، باید در قالب اصلاح قوانین موجود مانند قانون جامع خدمت‌رسانی به ایثارگران ارائه شوند.	<p>گواهی حضور افراد در مناطق جنگی و اسناد و مدارکی که در اختیار دارند را به کمیسیون احراز بنیاد شهید و امور ایثارگران ارائه نمایند.</p> <p>۳. دولت موظف است ترتیبی اتخاذ نماید که تبعیض بین آزادگان تحت پوشش ارتش جمهوری اسلامی ایران و آزادگان غیر ارتشی برطرف شده و همسان‌سازی صورت گیرد.</p> <p>۴. دولت موظف است خانواده معظم شهدا، جانبازان، آزادگان، رزمندگان و افراد تحت تکفل ایشان (والدین و همسر و فرزندان) دارای تابعیت غیرایرانی که در طول هشت سال دفاع مقدس یا بعد از آن در راستای مأموریت محوله از سوی مراجع ذیصلاح به درجه رفیع شهادت یا جانبازی یا اسارت نائل آمده‌اند پس از تایید مراجع ذیصلاح تحت پوشش بنیاد شهید و امور ایثارگران قرار دهد و رزمندگان بنابه تشخیص ستاد کل نیروهای مسلح تحت پوشش سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح (ساتا) قرار می‌گیرند.</p> <p>تبصره: اعطای تابعیت و اقامت به افراد موضوع این ماده بر اساس آیین‌نامه‌ای خواهد بود که حداکثر ظرف مدت سه ماه از تصویب این قانون توسط ستاد کل نیروهای مسلح با همکاری وزارت امور خارجه و وزارت کشور تهیه و به تصویب شورای عالی امنیت ملی با رعایت اصل یکصد و هفتاد و هشتم قانون اساسی می‌رسد</p>	
	بند «۶» سیاست‌های کلی نظام برای ترویج و تحکیم فرهنگ ایثار و جهاد و ساماندهی امور ایثارگران ابلاغی ۱۳۸۵/۲/۱۶ مقام معظم رهبری حکم به «توانمندسازی	ماده (۱۰۳) - ۱. دولت موظف است اعتبار لازم را به منظور تأمین حداقل معیشت گروه‌های عنوان شده ذیل که فاقد شغل یا هرگونه درآمدی یا معسر باشند را پیش‌بینی و حداقل حقوق	۱۰۳

پیشنهادها: (موافقت - حذف کل - حذف جزء - بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
	<p>فردی و جمعی و اهتمام به پرورش استعدادها و ارتقاء سطح علمی، فنی و فرهنگی ایثارگران و فرزندان آنها به منظور نقش آفرینی فعال و مؤثر در عرصه‌های مختلف و اولویت دادن به استفاده از ایثارگران در بخش‌های مدیریتی در شرایط مساوی» داده است. همچنین بند «۷» سیاست کلی مزبور حکم به «اولویت قائل شدن برای ایثارگران در سیاستگذاری‌ها، برنامه‌ها، قوانین و آیین‌نامه‌های کشور و نیز در تخصیص و توزیع امکانات و حمایت‌های دولتی و فعالیت‌ها در زمینه‌های اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی کشور به تناسب ایثار و جهاد در راه آرمان‌های اسلام و اهداف انقلاب اسلامی» کرده است و بند «۸» نیز حکم به «شناخت نیازهای واقعی و ارائه خدمات مؤثر به ایثارگران و خانواده‌های آنان در ابعاد مختلف فرهنگی، علمی، آموزشی، اجتماعی، بهداشتی، درمانی، بیمه‌ای، معیشتی، اشتغال، مسکن، حقوقی، اداری، رفاهی و استخدامی با حفظ اصول عزتمندی، عدالت و روحیه خوداتکایی و شئون ایثارگری» کرده است که این ارائه خدمات نباید نافی و یا ناقض حقوق سایر افراد و یا ظلم به دیگران باشد.</p> <p>لذا تمامی احکامی که حکم به ایجاد ظرفیت انحصاری</p>	<p>قانون کار و تأمین اجتماعی را به آنان جهت پرداخت در بودجه‌های سنواتی درج و در اختیار دستگاه‌های مربوطه قرار دهد.</p> <p>الف) جانبازان به هر میزان درصد از کارافتادگی و آزادگان به هر میزان سابقه اسارت</p> <p>ب) رزمندگان با حداقل ۶ ماه حضور در جبهه</p> <p>ج) افراد تحت تکفل قانونی جانبازان متوفی، آزادگان متوفی، رزمندگان متوفی (با حداقل ۶ ماه حضور در جبهه)</p> <p>تبصره: تشخیص معسرین این جزء به عهده ایثارگران نیروهای مسلح بوده و مسئولیت ارائه خدمات با سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران (ساتا) می‌باشد.</p>	

پیشنهادها: (موافقت- حذف کل-حذف جزء-بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
	<p>کرده‌اند، مانند بندهای «۱»، «۲» و «۷»، مغایر با سیاست کلی مزبور به نظر می‌رسند. در خصوص بند «۱»، بر اساس بند «۱» اصل چهل و سوم قانون اساسی، تأمین حداقل معیشت کلیه افراد از وظایف دولت است و ایثارگران دارای اولویت هستند و این امر نباید نافی تکلیف دولت در تأمین حداقل معیشت سایر افراد باشد. در خصوص بند ۲ نیز نباید عدم معرفی ایثارگران به عنوان نیروی مازاد منجر به معرفی فرد دیگری شود که وی در حال حاضر اهلیت و لیاقت بیشتری نسبت به آن ایثارگر دارد.</p> <p>عبارت «آزادگان متوفی، رزمندگان متوفی» در جزء «د» بند «۱» باید به «آزادگان متوفی یا رزمندگان متوفی» تغییر یابد.</p> <p>- جزء «د» بند «۱» ابهام دارد؛ زیرا مشخص نیست که مطلق فرزندان معظم شهدا یا فرزندان شهدایی که دارای معلولیت جسمی، حرکتی، ذهنی، محجور، دارای بیماری خاص یا صعب‌العلاج باشند، مشمول حکم آن جزء هستند.</p> <p>- بند «۲» با اصول اداری مغایرت دارد. پیشنهاد حذف داده می‌شود.</p>	<p>د) فرزندان معظم شهدا، برادر و خواهر شهید دارای معلولیت جسمی، حرکتی، ذهنی، محجور، دارای بیماری خاص یا صعب‌العلاج یا معسر پس از تأیید بنیاد یا کمیسیون پزشکی بنیاد شهید و امور ایثارگران</p> <p>ه) نامادری یا قیم شهید و فرزند شهید غیر مزدوج و فاقد شغل و درآمد با تأیید بنیاد شهید و امور ایثارگران</p> <p>۲. به منظور حفظ کرامت ایثارگران و خانواده معظم شهدا، جانبازان و آزادگان دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ مجاز نیستند ایثارگران شاغل در آن دستگاه را به عنوان نیروی مازاد (عدم نیاز) معرفی نمایند.</p>	

پیشنهادها: (موافقت - حذف کل - حذف جزء - بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
	<p>- بندهای این ماده غیربرنامه‌ای و دائمی به نظر می‌رسند. به خصوص بند «۴» این ماده، با توجه به حکم ۱۵ ساله‌ای که در تبصره آن آمده است.</p> <p>- غالب بندهای این ماده به خصوص بندهای ۳، ۴، ۵ و ۷، براساس سیاست تنقیحی و مبتنی بر قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور، باید در قالب اصلاح قوانین مانند قانون جامع خدمت‌رسانی به ایثارگران ارائه شوند.</p>	<p>۳. سازمان و بنیاد شهید و امور ایثارگران مکلفند به کلیه فرزندان شاهد غیر شاغل خویش‌فرما، شاغل بخش خصوصی غیر دولتی که از مزایای فوق العاده ایثارگری‌های موضوع (بند «۲» ماده (۶۸) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۵۱) قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران) برخوردار نیستند، نسبت به تأمین و پرداخت معادل ریالی مجموع فوق العاده‌های ایثارگری مذکور از ابتدای سال ۱۳۹۶ اقدام نمایند.</p>	
بند «۴»: حذف	<p>- حکم این ماده در عمل منجر به افزایش هزینه‌های عمومی می‌شود؛ لذا مغایر با «صرفه‌جویی در هزینه‌های عمومی کشور» (موضوع بند «۱۶» سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی) است. شایان ذکر است که بند «۴۷» سیاست‌های کلی برنامه ششم حکم به «اولویت دادن به ایثارگران انقلاب اسلامی در تسهیلات مالی و فرصت‌ها و امکانات و مسئولیت‌های دولتی در صحنه‌های مختلف فرهنگی و اقتصادی» کرده است و نه افزایش مزایا و امتیاز برای ایثارگران. راه احیای عزت ایثارگران شریف که به جهت عدم اجرای مزایای قانونی مورد تحدید قرار گرفته است، پیگیری اجرای قانون است و نه ایجاد مزایای جدیدی که در عمل دولت را به ایثارگران بدهکارتر</p>	<p>۴. سازمان و بنیاد شهید و امور ایثارگران مکلفند کلیه فرزندان شهید و فرزندان جانبازان هفتاد درصد (۷۰٪) فاقد شغل و فاقد پوشش بیمه‌ای متقاضی شغل و کار مناسب را تا زمان تأمین اشتغال پایدار (تهیه شغل استخدامی یا خود اشتغالی و کارآفرینی) تحت پوشش بیمه اجباری بازنشستگی و درمانی و از کارافتادگی سازمان تأمین اجتماعی قرار داده و صددرصد (۱۰۰٪) حق بیمه مربوطه را معادل حداقل حقوق کارگری تأمین و پرداخت نمایند.</p> <p>تبصره - برای مشمولین ماده مذکور که با استفاده از هر نوع تسهیلات، اشتغال‌زایی نموده و دارای طرح کارآفرینی و خود اشتغالی باشند که اشتغال آنان صرفاً از طریق طرح تأمین شده باشد دستگاه‌های صدر ماده به مدت پانزده (۱۵) سال صددرصد (۱۰۰٪) حق بیمه مربوطه را تأمین و پرداخت نمایند.</p>	

پیشنهادها: (موافقت- حذف کل-حذف جزء-بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
	<p>می کند.</p> <p>بند «۴» با سیاستهای کلی اشتغال و اقتصاد مقاومتی مغایر است. ازسوی دیگر در این بند موضوع بیمه بیکاری با بیمه ازکارافتادگی خلط شده است. اینها مواردی مجزا و متفاوت است. ازسویی دیگر، تصویب آن ایجاد هزینه بدون مشخص کردن منبع آن است که با مواد (۱۳) و (۴۰) پیشنهادی کمیسیون تلفیق و سیاستهای کلی برنامه ششم در تضاد است.</p> <p>- بند «۴» این ماده با توجه به حکم ۱۵ ساله‌ای که در تبصره آن بند آمده است غیربرنامه‌ای است.</p> <p>بند «۵» مغایر با ماده (۶) لایحه است.</p>	<p>۵. جانبازان بیست و پنج درصد و بالاتر آزادگان و فرزندان شهدا و رزمندگان با سابقه حداقل ۱۲ ماه جبهه (به شرط عدم بهره‌مندی از حقوق و مستمری از دستگاه‌ها یا شرکت‌های خصوصی و بیمه‌های اجتماعی) دارای مشاغل آزاد به میزان دو ونیم برابر معافیت‌های مالیاتی افراد عادی از مزایای معافیت مالیاتی در طول اجرای برنامه برخوردار می‌گردند.</p> <p>۶. سازمان و بنیاد شهید و امور ایثارگران مکلفند نسبت به تأمین و پرداخت صددرصد (۱۰۰٪) هزینه بیمه عمر و حوادث والدین، همسر و فرزندان شهدا جانبازان و آزادگان فاقد پوشش بیمه عمر و حوادث اقدام نمایند.</p> <p>تبصره- میزان تعهدات قرارداد مربوط به این ماده نباید از حداقل یک دوم دیه سال قرارداد کمتر باشد.</p>	

پیشنهادها: (موافقت - حذف کل - حذف جزء - بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
	<p>- در خصوص بند «۷»:</p> <p>در جزء الف، به نظر می‌رسد جهت تضمین نظام اداری صحیح (موضوع بند «۱۰» اصل سوم قانون اساسی) و جلوگیری از اسراف و تبذیر (موضوع بند «۶» اصل چهل و سوم قانون اساسی) و حذف هزینه‌های زائد (موضوع بند «۱۶» سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی) باید برای برخورداری از تسهیلات موضوع این جزء کسب معدل مناسب در هر مقطع تحصیلی به عنوان شرط تصریح شود.</p> <p>در اجزای «ب»، «ج» و «د»، اعطای مزایا نباید بدون جبران خسارت وارده به اشخاص غیردولتی باشد و الا به جهت تحدید حقوق مالکانه مشروع، مغایر با شرع و اصول بیستم و چهل و هفتم قانون اساسی خواهد بود.</p> <p>در جزء «ب»، «مراکز فرهنگی عمومی» ابهام دارد و نیز ایراد فوق‌الذکر (مغایرت با شرع و اصول بیستم و چهل و هفتم قانون اساسی) در خصوص سازمان‌های وابسته به شهرداری‌ها نیز وارد است.</p> <p>اجزای «ب» و «ج» باید دارای حد مشخص ریالی در هر سال باشند مانند حکم جزء «د»</p>	<p>۷. دولت مکلف است به منظور حمایت و تجلیل از رشادت‌های رزمندگان هشت سال دفاع مقدس که حداقل ۶ ماه سابقه حضور در جبهه دارند و جانبازان کمتر از (۲۵٪) جانبازی و آزادگان با کمتر از شش ماه سابقه اسارت و برای خانواده آنان تسهیلات رفاهی، معیشتی، بهداشتی، درمانی و فرهنگی به شرح زیر ارائه نماید.</p> <p>الف) پرداخت حداقل ۳۰٪ هزینه تحصیل در دانشگاه آزاد اسلامی، دوره‌های شبانه دانشگاه‌های دولتی، دانشگاه پیام نور و سایر دانشگاه‌های مورد تأیید وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی صرفاً برای فرزندان رزمندگان با ۱۲ ماه و بالاتر سابقه حضور داوطلبانه.</p> <p>ب) بهره‌مندی رایگان از خدمات مراکز فرهنگی عمومی و ناوگان حمل و نقل شهری و بهره‌مندی رایگان از خدمات آرامستان‌های وابسته به شهرداری‌ها و سازمان اوقاف و امور خیریه</p> <p>ج) معافیت از پرداخت ۳۰٪ هزینه از طریق هر یک از شرکت‌های دولتی و خصوصی هواپیمایی، ریلی و دریایی در سفرهای داخلی و عتبات عالیات</p> <p>د) بهره‌مندی از انشعاب رایگان آب، فاضلاب، برق و گاز برای یک بار</p> <p>هـ) ادامه تحصیل فرزندان مشمول این ماده در مدارس شاهد و ایثارگر و کمک به ارتقای سطح بنیة علمی آنان</p>	
	<p>بند «و» حذف و به جای آن بند «۱» ماده (۱۰۵) باشد.</p>		

پیشنهادها: (موافقت- حذف کل-حذف جزء-بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
	<p>جزء «و» بند «۷» با بند «۱» ماده (۱۰۵) و جزء «الف» بند «۷» با بند «۴» و «۵» ماده (۱۰۶) تعارض دارد. در بند «و» حداقل سابقه حضور داوطلبانه در جبهه ۱۲ ماه و در بند «۱» ماده (۱۰۵) حداقل ۶ ماه در نظر گرفته شده است. و [حکم جزء «الف» بند «۷»] با درصد جانبازی در بندهای «۴» و «۵» ماده (۱۰۶) تعارض دارد.</p>	<p>(و) بهره‌مندی از سهمیه کنکور ورودی دانشگاه‌های دولتی و آزاد اسلامی برای فرزندان رزمندگان با سابقه حداقل (۱۲) ماه حضور داوطلبانه در جبهه می‌باشد.</p> <p>(ز) اعطای سهمیه عمره مفرده</p> <p>(ح) بهره‌مندی از امتیازات یک مقطع تحصیلی بالاتر برای فرزندان شهداء رزمندگان و جانبازان و آزادگان شاغل در دستگاه‌های موضوع ماده (۲) قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران (این بند مشمول خانواده و فرزندان ایشان نمی‌گردد).</p> <p>(ط) اعطای نشان ملی قهرمان دفاعی و ایثار به رزمندگان واجدالشرايط (دستورالعمل اجرایی این موضوع توسط ستاد کل نیروهای مسلح تهیه، تصویب و ابلاغ می‌گردد).</p> <p>تبصره - در استفاده از کلیه امتیازات فوق فرزندان شهدا و آزادگان و جانبازان بیست‌وپنج درصد (۲۵٪) و بالاتر در اولویت هستند.</p>	
	<p>- حکم این ماده در عمل منجر به افزایش هزینه‌های عمومی می‌شود؛ لذا مغایر با «صرفه‌جویی در هزینه‌های عمومی کشور» (موضوع بند «۱۶» سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی) است. شایان ذکر است که بند «۴۷» سیاست‌های کلی برنامه ششم حکم به «اولویت دادن به ایثارگران انقلاب اسلامی در تسهیلات مالی و فرصت‌ها و امکانات و مسئولیت‌های دولتی در صحنه‌های مختلف فرهنگی و اقتصادی» کرده است و نه افزایش مزایا و امتیاز برای ایثارگران. به علاوه، سیاست‌های کلی نظام را باید مطابق با قانون اساسی تفسیر و اجرا کرد؛ بر اساس اصل سی‌ویکم قانون اساسی، در تأمین مسکن آحاد ملت،</p>	<p>ماده ۱۰۴-</p> <p>۱. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است در طول برنامه، سالیانه نسبت به ارائه تسهیلات مسکن با سود ۴٪ به تعداد پنجاه (۵۰) هزار نفر به رزمندگان دارای حداقل ۶ ماه سابقه جبهه و جانبازان کمتر از ۲۵٪ جانبازی و آزادگان زیر ۶ ماه اسارت که فاقد مسکن ملکی می‌باشند از طریق بانک‌های عامل اقدام نماید. مابه‌التفاوت سود مذکور تا سقف نرخ مصوب نظام بانکی توسط دولت تأمین و به بانک‌های عامل پرداخت می‌شود. (تعیین اولویت و نحوه معرفی افراد واجد الشرايط به موجب دستورالعمل ستاد کل نیروهای مسلح خواهد بود).</p>	۱۰۴

پیشنهادها: (موافقت - حذف کل - حذف جزء - بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
	<p>اولویت متعلق به افرادی است که «نیازمندترند»؛ لذا اطلاق حکم این ماده مغایر با اصل سی و یکم به نظر می‌رسد.</p> <p>- براساس سیاست تنقیحی و مبتنی بر قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور، باید بندهای «۱» و «۲» این ماده در قالب اصلاح قانون جامع خدمت‌رسانی به ایثارگران ارائه شوند.</p> <p>- بند «۲» فاقد ماهیت برنامه‌ای به نظر می‌رسد.</p> <p>- در تبصره «۱» بند «۲»، عنوان صحیح قانون، قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) است. و عبارت «مشمولین ذکر شده در ماده فوق» و در تبصره «۳» بند «۲»، عبارت «مشمولین ماده مذکور» ابهام دارند.</p>	<p>۲. تامین و پرداخت صد درصد (۱۰۰٪) هزینه‌های مازاد بر بیمه‌های پایه و تأمین کلیه داروها و تجهیزات و اقلام پزشکی مورد نیاز و بیمه تکمیلی جانبازان و افراد تحت تکفل آنان، آزادگان و افراد تحت تکفل ایشان، فرزندان شهدا و افراد تحت تکفل آنها و پدر و مادر و همسر شهید شاغل در دستگاههای اجرائی بعهدہ دستگاه بوده و کلیه بازنشستگان کشوری و لشکری برعهده صندوق‌های بازنشستگی و بازنشستگان مشمول قانون کار و تأمین اجتماعی و غیر شاغل و شاغلین بخش خصوصی به استثنای ایثارگران نیروهای مسلح بر عهده بنیاد شهید و امور ایثارگران می‌باشد.</p> <p>تبصره «۱»- در مواردیکه هزینه‌های خدمات بهداشتی و درمانی مشمولین ذکر شده در ماده فوق در ضوابط دستگاه لحاظ نشده یا قابل پرداخت نباشد مطابق ماده (۴۹) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب سال ۱۳۹۳ اقدام می‌گردد.</p>	

پیشنهادها: (موافقت- حذف کل-حذف جزء-بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
		<p>تبصره «۲» - تأمین و پرداخت هزینه بیمه پایه (سلامت) ایثارگران مذکور و نیز شهداء و افراد تحت تکفل آنها که تحت پوشش هیچ دستگاهی نبوده و فاقد بیمه پایه می‌باشند بر عهده بنیاد شهید و امور ایثارگران است.</p> <p>تبصره «۳» - به منظور پیشگیری از بروز بیماریها و کنترل صحت و سلامت مشمولین ماده مذکور و افراد تحت تکفل آنان بنیاد شهید و امور ایثارگران و وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی و سازمانهای بیمه گر پایه و تکمیلی مکلفند پایش و کنترل کامل سلامت را بصورت سالیانه یکبار برای افراد سی و پنج سال به بالاتر مشمول اجرا نمایند.</p> <p>۳. ماده (۲۶) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به آن الحاق می‌شود:</p> <p>عبارت (جانبازان دارای محدودیت جسمی حرکتی) بعد از عبارت (جانبازان اعصاب و روان و شیمیایی) اضافه می‌شود.</p> <p>تبصره - والدین همسران و فرزندان شهداء که دارای بیماری‌های خاص یا صعب العلاج یا محدودیت جسمی حرکتی می‌باشند پس از تایید کمیسیون پزشکی بنیاد شهید و امور ایثارگران مشمول این ماده می‌شوند.</p> <p>۴. تبصره‌های ذیل به ماده (۳) مکرر قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران الحاق می‌گردد:</p> <p>تبصره «۱» - همسر، فرزندان متأهل جانبازان و آزادگان متوفی که فاقد مسکن می‌باشند، از یک فقره تسهیلات مسکن ارزان قیمت بهره مند می‌شوند.</p> <p>تبصره «۲» - دولت مکلف است به جانبازان، آزادگان، و همسر و فرزندان شهدای دارای مسکن نامناسب یا ناتمام که در سنوات قبل یک بار از وام‌های کمتر از سقف سال ۱۳۹۵ استفاده نموده‌اند، مابه التفاوت آن را با همان وثیقه قبلی یا وثیقه جدید پرداخت نماید.</p>	
	<p>- تسهیلات ارزان قیمت ابهام دارد و اساسا تسهیلات قیمت ندارد که ارزان یا گران باشد. بلکه تسهیلات مسکن اگر به صورت قرض الحسنه باشد که کارمزد دریافت</p>		

پیشنهادهای: (موافقت - حذف کل - حذف جزء - بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
	<p>می‌شود و اگر غیر از قرض الحسنه باشد که سود ناشی از عقد فروش اقساطی است که اگر قرار است با نرخ سود ترجیحی داده شود، باید بر میزان نرخ سود ترجیحی تصریح شود.</p> <p>- به طور کلی هم‌اکنون دولت بدهی‌های زیادی به بانکها دارد و در سالهای گذشته منشا بسیاری از مشکلات از جمله افزایش وجه التزام بدهی‌های دولت که منجر شده است که بدهی دولت به ارقام زیادی (حدود ۱۰۰ هزار میلیارد تومان) افزایش یابد. متأسفانه در این احکام دولت متعهد به بازپرداخت بدهی و مابه‌التفاوت نیست. و این موجب شده است که در سالهای اخیر به روشهایی همچون استفاده از منابع تسعیر نرخ ارز متوسل گردد.</p> <p>- بهتر است به جای تکلیف به بانکها دولت از منابع بودجه‌ای خود پیش‌بینی نماید.</p> <p>- تبصره ۱ بند ۵ با قانون گزینش و قانون رسیدگی به تخلفات اداری در تعارض است.</p> <p>- عنوان صحیح قانون در تبصره «۱» بند «۵»، قانون تسهیلات استخدامی و اجتماعی جانبازان انقلاب اسلامی است که باید اصلاح شود.</p>	<p>تبصره «۳» - بانک‌های عامل مکلف هستند وام خرید یا ساخت مسکن ایثارگری مشمولین شامل (جانبازان، آزادگان، والدین، همسر و فرزندان شهداء) را در طی دوره بازپرداخت از طریق شرکت‌های بیمه، تحت پوشش کامل بیمه عمر و حوادث شامل (طوفان، سیل، زلزله، آتش سوزی) قرار دهند، هزینه بیمه مذکور بعهده بانک عامل پرداخت کننده تسهیلات بوده و در ردیف مطالبات بانک عامل از دولت قرار گرفته و اخذ خواهد شد.</p> <p>تبصره «۴» - ایثارگران مشمول در پرداخت هزینه‌های حق الثبت و حقوق دولتی ثبتی ترهین اسناد مالکیت تسهیلات وام خرید یا ساخت مسکن ایثارگری از هفتاد درصد (۷۰٪) معافیت برخوردار می‌باشند.</p> <p>۵. ماده (۲۱) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران به شرح زیر اصلاح می‌شود. عبارت: «اعم از رسمی، پیمانی، قراردادی، شرکتی» بعد از عبارت «تأمین نیروهای مورد نیاز خود را» اضافه می‌شود.</p> <p>تبصره «۱» - مرجع رسیدگی به اعتراض و تجدید نظرخواهی نسبت به کلیه آراء هیأت‌های تخلفات اداری و نظرات هیأت‌های گزینش دستگاه‌های مشمول ماده (۲) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران، کمیسیون ماده (۱۶) قانون تسهیلات استخدامی و اجتماعی</p>	

پیشنهادها: (موافقت- حذف کل-حذف جزء-بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
	<p>- عنوان صحیح قانون در تبصره «۲» بند «۵»، قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران است که باید اصلاح شود.</p> <p>- در تبصره «۳» بند «۵»، باید پس از عبارت «در دستگاه‌های مشمول ماده (۲) عبارت «قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران» اضافه شود.</p> <p>- در تبصره ۴ بند ۵ باید عبارت «دستگاه‌های مشمول ماده (۲) این قانون» به عبارت «دستگاه‌های مشمول ماده (۲) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران» تغییر یابد.</p> <p>- اصطلاح «شرکت‌های عمومی دولتی» مندرج در در تبصره «۴» بند «۵»، اولاً از نظر قوانین اصطلاح نادرستی</p>	<p>جانبازان و هسته مرکزی گزینش بنیاد شهید و امور ایثارگران می‌باشد. احکام صادره هیئت مرکزی گزینش بنیاد و کمیسیون ماده (۱۶) لازم الاجرا می‌باشند.</p> <p>تبصره «۲» - جانبازان بیست و پنج درصد (۲۵٪) و بالاتر، آزادگان، والدین، همسر و فرزندان شهداء، همسر و فرزندان جانبازان بیست و پنج درصد (۲۵٪) و بالاتر و همسر و فرزندان آزادگان بالای سه سال سابقه اسارت شاغل در دستگاه‌های مشمول ماده (۲) قانون جامع با داشتن سه سال سابقه خدمت می‌توانند بدون رعایت سایر ضوابط به محل خدمت و جغرافیایی مورد تقاضا برای ادامه خدمت منتقل شوند.</p> <p>محکومین هیأت‌های تخلفات اداری یا محاکم به تغییر محل خدمتی در طول دوره محکومیت مستثنی‌ء از حکم این ماده می‌باشند.</p> <p>تبصره «۳» - دولت موظف است نسبت به تبدیل وضعیت مشمولین سهمیه بیست و پنج درصد (۲۵٪) ماده (۲۱) بدون رعایت شرایط سنی و تحصیلی با بیش از شش ماه خدمت قراردادی در دستگاه‌های مشمول ماده (۲) اقدام نماید.</p> <p>حکم این جزء شامل سهمیه استخدامی دولت است و از تعداد افراد مشمول تبدیل وضعیت یافته، از مجوزها و سهمیه‌های قانونی استخدام دستگاه‌های مشمول ماده (۲) کسر می‌شود.</p> <p>تبصره ۴ - جانبازان و آزادگان، والدین، همسران و فرزندان شهداء شاغل در کلیه دستگاه‌های مشمول ماده (۲) این قانون و مؤسسات تابعه آنها، نیروهای مسلح، شرکت‌های عمومی دولتی، در صورت تنزل از مناصب بالاتر، اداری و لشکری، مشروط به عدم محکومیت آنها بر اساس آراء مراجع قضائی و یا اداری به تنزل پست، از کلیه حقوق و مزایای همان پست سازمانی یا همتراز شغل و پست بالاتر برخوردار می‌شوند.</p>	

پیشنهادها: (موافقت - حذف کل - حذف جزء - بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
	<p>است و باید از اصطلاح «شرکت دولتی» استفاده شود. ثانیاً زاید است زیرا یکی از «دستگاههای مشمول ماده (۲) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران» که در تبصره «۴» آمده است، به تصریح ماده (۲) مزبور «شرکتهای دولتی و ملی شده تحت پوشش و یا مدیریت دولتی» است.</p>	<p>۶. ایثارگرانی که به موجب قوانین و مقررات مربوط از امتیاز یک مقطع تحصیلی بالاتر بهره‌مند می‌باشند با داشتن مدرک کارشناسی، مشمول بند (الف) ماده (۱۰۳) قانون مدیریت خدمات کشوری بوده و می‌توانند تا سی و پنج سال خدمت کنند. تبصره - مدت اسارت افراد مذکور که به خدمت اعاده می‌شوند صرفاً یک برابر محسوب می‌شود.</p> <p>۷. متن زیر بعنوان ماده (۵۹) مکرر به قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران الحاق می‌شود.</p> <p>«قوه قضائیه، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، کانون وکلای دادگستری، کانون کارشناسان رسمی، مرکز وکلای و کارشناسان قوه قضائیه، مکلفند سی درصد (۳۰٪) از سهمیه صدور دفاتر خدمات قضائی و الکترونیک، سردفتری، صدور پروانه وکالت، مجوز کارشناسان رسمی دادگستری را به فرزندان و همسران شهدا، جانبازان با حداقل ده درصد (۱۰٪) جانبازی، آزادگان با داشتن حداقل شش ماه سابقه اسارت و رزمندگان با داشتن حداقل شش ماه حضور در جبهه و همسر و فرزندان جانبازان بالای ۲۵٪ جانبازی و فرزندان و همسران آزادگان و فرزندان رزمندگان دارای حداقل ۱۲ ماه سابقه حضور داوطلبانه در جبهه، بدون رعایت شرط سنی اختصاص دهند.»</p> <p>۸. آزادگانی که به دلیل استفاده از دو برابر شدن سابقه اسارت زودتر از خدمت سی سال بازنشسته شده اند، می‌توانند برای یک بار و با رعایت شرط سنی زیر شصت و پنج سال با بازگشت به خدمت، حسب مورد سی یا سی و پنج سال خدمت خود را تکمیل کنند و سپس با لحاظ عین سوابق اسارت به بازنشستگی نائل آیند.</p>	

پیشنهادها: (موافقت- حذف کل -حذف جزء-بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
		تبصره- پاداش پایان خدمت آزادگان مشمول این بند به میزان خدمت مجدد آنها محاسبه و پرداخت می شود.	
	<p>- حکم این ماده در عمل منجر به افزایش هزینه های عمومی می شود؛ لذا معایر با «صرفه جویی در هزینه های عمومی کشور» (موضوع بند «۱۶» سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی) است. شایان ذکر است که بند ۴۷ سیاست های کلی برنامه ششم حکم به «اولویت دادن به ایثارگران انقلاب اسلامی در تسهیلات مالی و فرصت ها و امکانات و مسئولیت های دولتی در صحنه های مختلف فرهنگی و اقتصادی» کرده است و نه افزایش مزایا و امتیاز برای ایثارگران.</p> <p>- براساس سیاست تنقیحی و مبتنی بر قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور، باید غالب بندهای این ماده در قالب اصلاح قوانین از جمله قانون جامع خدمت رسانی به ایثارگران ارائه شوند.</p> <p>- به نظر می رسد که احکام این ماده ماهیت برنامه ای ندارند.</p> <p>- بند ۱ با جزء «و» بند «۷» ماده (۱۰۳) تعارض دارد. در بند «و» حداقل سابقه حضور داوطلبانه در جبهه ۱۲ ماه و در بند «۱» ماده (۱۰۵) حداقل ۶ ماه در نظر گرفته شده است. درصد جانبازی در بند «۴» و «۵» ماده</p>	<p>ماده ۱۰۵ - ۱- وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی دانشگاه های دولتی و غیر دولتی دستگاه های اجرایی موضوع ماده ۲ قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران موظف اند ۲۵٪ از سهمیه های ورود به دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و بورسیه های تحصیلی داخل و خارج از کشور، فرصت های مطالعاتی و دوره های دکترای تخصصی را به همسر و فرزندان شهدا، جانبازان، آزادگان و رزمندگان با شش ماه حضور در جبهه و همسر و فرزندان آنان اختصاص دهند.</p> <p>تبصره- کسب حداقل ۷۰٪ درصد حد نصاب شرایط علمی و امتیاز پذیرفته شدگان برای کلیه رشته ها و مقاطع تحصیلی از جمله رشته های پزشکی برای دارندگان سهمیه الزامی است.</p>	۱۰۵

پیشنهادها: (موافقت - حذف کل - حذف جزء - بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
	<p>(۱۰۶) با حکم بند «۲» تعارض دارد - بند «۲» با بند «ل» ماده (۸۰) همپوشانی و مغایرت دارد.</p>	<p>۲. از تاریخ تصویب این قانون دولت موظف است نسبت به پیش‌بینی اعتبارات مورد نیاز پرداخت صددرصد (۱۰۰٪) هزینه شهریه کلیه دانشجویان شاهد (همسر و فرزندان شهدا)، جانبازان ده درصد (۱۰٪) و بالاتر و همسران و فرزندان جانبازان بیست و پنج (۲۵٪) درصد و بالاتر و آزادگان و همسران و فرزندان آنان که در مؤسسات آموزش عالی غیر انتفاعی، غیر دولتی، پیام نور، شبانه دولتی، دانشگاه آزاد اسلامی و هر موسسه و دانشگاه آموزش عالی شهریه بگیر مورد تأیید وزارتین علوم تحقیقات و فناوری و بهداشت درمان و آموزش پزشکی شاغل به تحصیل می‌باشند و اعتبار مورد نیاز در بودجه سالیانه بنیاد شهید و امور ایثارگران پیش‌بینی و پرداخت می‌گردد.</p> <p>تبصره «۱» - کلیه ایثارگران و فرزندان شهدا و همسران شهدای اتباع خارجی تحت پوشش بنیاد شهید و امور ایثارگران، مشمول این حکم می‌باشند.</p> <p>تبصره «۲» - هزینه دانشگاه‌های پردیس بین الملل داخل و خارج دانشگاه‌های دولتی یا غیر دولتی حداکثر در سقف شهریه‌های دانشگاه آزاد اسلامی داخل کشور پرداخت می‌شود.</p> <p>۳. کلیه دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی و مراکز علمی که از وزارتین علوم تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اخذ مجوز نموده اند و دانشگاه آزاد اسلامی مکلفند حداقل ۲۰٪ اعضای هیئت علمی مورد نیاز خود را از بین جامعه ایثارگران شامل فرزندان و همسران شهدا، جانبازان ۱۵ درصد و بالاتر، آزادگان و همسران و فرزندان آنان، همسران و فرزندان جانبازان بیست و پنج درصد و بالاتر، رزمندگان با حداقل شش ماه سابقه حضور در جبهه که دارای مدرک علمی مورد تأیید وزارتخانه‌های علوم تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشد حسب مورد از طریق استخدام و یا موافقت با انتقال کارکنان دیگر دستگاه‌ها یا تبدیل وضعیت کارکنان</p>	

پیشنهادها: (موافقت- حذف کل-حذف جزء-بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
		<p>غیر هیئت علمی تأمین و از ابتدا آنان به صورت عضو هیئت علمی رسمی قطعی با احتساب سوابق آموزشی پژوهشی و اجرایی مرتبط و تاثیر آن در پایه و مرتبه علمی بدون الزام به رعایت شرط سنی و آزمون و مصاحبه استخدام کنند. این افراد مشمول ماده (۲۶) این قانون (۳۵ سال خدمت و حداکثر ۶۵ سال سن) می‌باشد. مستنکف از اجرای این ماده به انقصال موقت از خدمات دولتی از یک ماه تا یکسال محکوم می‌گردد.</p> <p>مسئولیت اجرای احکام این ماده بطور مستقیم بر عهده وزیر و رئیس دستگاه‌های مذکور است و مقامات یادشده مجاز به اتخاذ تصمیم در این ماده می‌باشند.</p> <p>احکام و امتیازات این بند شامل اعضا هیئت علمی فعلی دارای شرایط فوق نیز می‌شود.</p> <p>۴. چنانچه دریافتی ایثارگران و فرزندان شهدا مشمول صندوق تأمین اجتماعی و صندوق بازنشستگی همزمان گردد پرداخت کسور سهم بیمه شده مربوط به حق بیمه صندوق تأمین اجتماعی توسط این افراد پرداخت می‌گردد و با تحقق شرایط بازنشستگی آنها در دو صندوق بازنشستگی به طور مستقل، مستمری بازنشستگی را از هر دو صندوق دریافت می‌نمایند.</p> <p>۵. آزادگان و جانبازان ۲۵٪ و بالاتر و فرزندان شهدا برای یک بار از پرداخت ما به التفاوت برای ۱۵ سال سنوات بیمه ای ناشی از تغییر صندوق بیمه و بازنشستگی به هر عنوان و دلیلی به صندوق دیگر منتقل شوند معافند. این مبلغ به عنوان مطالبه صندوق منتقل الیه از دولت منظور و توسط دولت پرداخت و تسویه می‌شود.</p> <p>۶. متن زیر به انتهای بند «۱» قانون خدمت وظیفه عمومی الحاق و دو تبصره به بند «۳» ماده (۴۵) قانون الحاق می‌شود:</p>	
	ذیل بند «۵» به دلیل تجویز پرداخت به جهت عدم تصریح بر «در حدود اعتبارات مصوب در قوانین بودجه» مغایر با اصل پنجاهوسوم قانون اساسی است.		

پیشنهادها: (موافقت - حذف کل - حذف جزء - بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
		«در صورت تایید ستاد فرماندهی کل قوا بیست و چهار ماه آزادگی به دوازده ماه آزادگی، بیست و پنج درصد جانبازی به پانزده درصد جانبازی، سی ماه سابقه حضور در جبهه به پانزده ماه سابقه حضور در جبهه تغییر می‌یابد.»	
	<p>حکم این ماده در عمل منجر به افزایش هزینه‌های عمومی می‌شود؛ لذا مغایر با «صرفه‌جویی در هزینه‌های عمومی کشور» (موضوع بند «۱۶» سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی) است. شایان ذکر است که بند ۴۷ سیاست‌های کلی برنامه ششم حکم به «اولویت دادن به ایثارگران انقلاب اسلامی در تسهیلات مالی و فرصت‌ها و امکانات و مسئولیت‌های دولتی در صحنه‌های مختلف فرهنگی و اقتصادی» کرده است و نه وضع مزایا و امتیاز جدید برای ایثارگران.</p> <p>بر اساس سیاست تنقیحی و مبتنی بر قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور، باید بندهای «۱»، «۲»، «۷» و «۸» این ماده در قالب اصلاح قوانین از جمله قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران ارائه شوند.</p>	<p>ماده ۱۰۶ -</p> <p>۱. ۱۰۰٪ حقوق، پاداش، فوق العاده شغل و سایر فوق العاده‌ها و پرداخت‌ها اعم از مستمر و غیر مستمر شاهد، جانبازان، آزادگان و همسر و فرزندان شهدا و رزمندگان با حداقل ۱۲ ماه سابقه حضور داوطلبانه در جبهه‌ها از پرداخت مالیات و بیمه سهم کارمند و کارگر به میزان چهاربرابر معافیت کارمندان مندرج در احکام قوانین بودجه سنواتی معاف می‌باشد.</p> <p>۲. دولت موظف است کسورات بازنشستگی سهم کارمندان آزاده، جانباز، اسیر، مفقودالایر و فرزندان شهدا و رزمندگان با حداقل ۲۴ ماه سابقه حضور داوطلبانه در جبهه، در بخش دولتی و غیر دولتی مشمول قانون کار و تأمین اجتماعی را پرداخت نماید. تاخیر در پرداخت مانع ارائه خدمات درمانی و بازنشستگی مشمولین این ماده نخواهد شد و جزء مطالبات صندوق مذکور از دولت منظور می‌گردد.</p> <p>۳. در ماده (۷۰) قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران: بعد از عبارت «همسر و فرزندان جانبازان» عبارت «بالای بیست و پنج درصد ۲۵٪» حذف می‌گردد.</p> <p>۴. در ماده (۶۶) قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران: عبارت «بیست و پنج درصد (۲۵٪) و بالاتر» حذف گردد.</p>	۱۰۶

پیشنهادها: (موافقت- حذف کل-حذف جزء-بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
		<p>۵. در تبصره ماده (۶۷) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران: عبارت «بیست و پنج درصد (۲۵٪) و بالاتر» حذف گردد و حرف اضافه «و» به جای عبارت حذف شده قید گردد.</p> <p>۶. ماده واحده اصلاح ماده (۸) قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن مصوب ۱۳۸۹/۹/۲۸ به شرح ذیل اصلاح می‌گردد: بعد از عبارت «از طریق مزایده عمومی» عبارت «یا به ایثارگران بدون شرط سابقه سکونت و نیز با اولویت بدون شرط در واگذاری‌های جدید» اضافه می‌گردد.</p> <p>۷. همسران و فرزندان شهداء از کلیه امتیازات و مزایای مقرر در قوانین و مقررات مختلف برای شخص جانباز ۵۰٪ و بالاتر به استثنای تسهیلات خودرو حق پرستاری، کاهش ساعت کاری و حالت اشتغال برخوردارند. (امتیازات ناشی از این بند به استثنای بیمه خدمات بهداشتی و درمانی) شامل وابستگان فرزند شهید نمی‌شود.</p> <p>۸. دولت مکلف است نسبت به پیش‌بینی اعتبار و برقراری مستمری برای جانبازان زیر ۲۵٪ جانبازی و رزمندگان و چریکهای جنگهای نامنظم معسر و غیر شاغل با حداقل شش ماه حضور در جبهه‌های حق علیه باطل آن از طریق سازمان تأمین اجتماعی نیروی‌های مسلح اقدام نماید. اعتبار مورد نیاز این بند در بودجه سنواتی پیش‌بینی می‌گردد.</p>	
	عبارت «تمهیدات قانونی لازم» می‌تواند هم به معنای رایه لایحه به مجلس شورای اسلامی باشد و هم آیین‌نامه مصوب هیئت وزیران را شامل می‌شود، درحالی که مقصود مجلس از آوردن این عبارت ارائه لایحه به مجلس شورای اسلامی بوده است.	<p>بخش ۱۷ - فرهنگ، هنر و ورزش</p> <p>ماده (۱۰۷) - به‌منظور ارتقاء، تعالی، مقاوم سازی فرهنگی، بسترسازی فرهنگی و دستیابی به سیاست ابلاغی برنامه و اهداف سند چشم‌انداز نظام و اجرای سند مهندسی فرهنگی مبنی بر تحقق توسعه متناسب با مقتضیات فرهنگی و متکی بر حفظ و ارتقاء ارزش‌های اسلامی، انقلابی و ملی و مردم سالاری دینی، اصول و فضائل اخلاقی و کرامت و حقوق</p>	۱۰۷

پیشنهادها: (موافقت - حذف کل - حذف جزء - بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
	<p>بنابراین باید در شرح مذاکرات مجلس تأکید شود منظور از این اصطلاح رایحه لایحه به مجلس شورای اسلامی است در غیر این صورت با توجه به حساسیت این بند و ظرفیت ایجاد تنش برای جامعه در آن حذف شدن کامل آن پیشنهاد می‌شود.</p> <p>با این حال باید در نظر داشت - عبارت «تمهیدات قانونی لازم» در بندهای ۱ و ۳ ابهام دارد. اگر منظور از آن الزام به ارائه لایحه باشد، به نظر می‌رسد که شورای نگهبان آن را مغایر با اصل هفتاد و چهارم قانون اساسی اعلام خواهد کرد. لذا اطلاق عبارت مزبور مغایرت با اصل هفتاد و چهارم دارد.</p> <p>در واقع بند یک دو حکم متفاوت را بیان کرده است حکم اول یعنی در خصوص تسهیل فرآیندهای صدور مجوز کاهش ضوابط محدودکننده اشکالات ذیل وجود دارد:</p> <p>۱. عدم تعیین مصادیق تسهیل فرآیندها و کاهش ضوابط در حکم بیان شده باعث تقویت سهل‌انگاری دستگاه در زمینه وظایف نظارتی و رعایت موازین و سیاست‌های نظام در تولیدات آثار فرهنگی خواهد شد .</p> <p>۲. حساسیت مسئله فرهنگ ایجاب می‌کند تا علاوه بر تعیین مصادیق کاهش ضوابط محدودکننده و فرآیند</p>	<p>انسانی، هویت و انسجام ملی و ایفای نقش کارآمد، اثربخش و متعالی نهادها و تشکلهای مردمی در این عرصه و همچنین حمایت از تولیدات و محصولات فرهنگی، مذهبی و هنری فاخر، صنایع دستی و میراث فرهنگی ملموس و ناملموس و تقویت ظرفیت آن در تعاملات بین‌المللی و نیز ارتقاء جایگاه و منزلت سرمایه انسانی در عرصه‌های فرهنگی اجتماعی و اصحاب فرهنگ، نخبگان و پیشکسوتان فرهنگ و هنر کشور و «نیروهای مومن به انقلاب اسلامی» و احیاء موقوفات و پاسداشت منزلت امامزادگان و تقویت و توسعه نهادهای فرهنگی - مذهبی در طول سالهای اجرای برنامه:</p> <p>۱- دولت مکلف است با همکاری قوه قضائیه تمهیدات قانونی لازم مربوط به تسهیل فرآیند صدور مجوز و بازنگری و کاهش ضوابط و مقررات محدود کننده تولید و نشر آثار فرهنگی و هنری و ایجاد امنیت لازم برای تولید و نشر آثار و اجرای برنامه‌های فرهنگی و هنری دارای مجوز را تا پایان سال اول اجرای برنامه پیش‌بینی نماید</p>	

پیشنهادها: (موافقت- حذف کل-حذف جزء-بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
	صدور مجوز، کاهش و حذف این موارد در سطح ملی هنر و گردشگری، از همین رو واگذار کردن آن به یک دستگاه اجرایی باعث تشدید مناقشه در این زمینه می-شود. در خصوص بخش دوم حکم بند اول تأکید بر تأمین امنیت برگزاری مراسم با توجه به اینکه این موارد از وظایف ذاتی نیروی انتظامی است.		
حذف بند ۲	<p>۱. صدور مجوز و تصدی‌گری در دستگاه‌های اجرایی مذکور، اموری هستند که به موجب قانون (قانون تکالیف و اختیارات وزارت ارشاد، قانون تشکیل و اداره صدا و سیما و مصوبات شورایی انقلاب فرهنگی) به این دستگاه‌ها تکلیف شده است. انتزاع این امور از این دستگاه‌ها و واگذاری به بخش دولتی باید با مجوز قانون صورت پذیرد. لذا این مسئله باید در قالب لایحه به مجلس تقدیم و در صورت تصویب آن تبعاً توسط دستگاه‌های اجرایی، اجرا شود.</p> <p>۲. در قسمت مربوط به «تصدی‌های فرهنگی و رسانه‌ای قابل واگذاری» باید توجه داشت که تصدی‌های فرهنگی و هنری صداوسیما شامل برنامه‌های (الف)، (ب)، (ج) و (د) است. برنامه‌های (ج) و (د) که عمدتاً برنامه‌های زنده تلویزیونی هستند، قابل واگذاری نیست. در بخش (الف) و (ب) نیز در حال حاضر به موجب ماده (۲۹) قانون</p>	<p>۲. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان صدا و سیما و سایر دستگاه‌های ذی‌ربط مکلفند با رعایت سیاست‌های کلی و قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ فهرست مجوزها و تصدی‌گری فرهنگی و هنری قابل واگذاری به بخش خصوصی و تعاونی و سازمان‌های مردم‌نهاد را که تا پایان سال اول تعیین می‌شود در طول سالهای برنامه واگذار نمایند.</p>	

پیشنهادها: (موافقت - حذف کل - حذف جزء - بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
	<p>مناقصات (بند «و» - خدمات فرهنگی و هنری، آموزشی و ورزشی و نظایر آن به تشخیص و مسئولیت وزیر یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی که امکان برگزاری مناقصه مقدور نباشد با رعایت صرفه و صلاح کشور) پس از تصویب طرح اولیه و با نظارت سازمان، خرید خدمات صورت می‌گیرد و امکان واگذاری منتفی است.</p> <p>۳. از سوی دیگر به نظر می‌رسد بند (۲) درصدد است تا با «مصوبه هیئت وزیران» تمامی مقدرات نهادهای قانونی فرهنگ (شامل: وزارت فرهنگ و صداوسیما) را تعیین کند و با استفاده از لغت مجهول «سایر دستگاه‌های ذیربط» اعمال قدرت خود که وجه قانونی یافته است را به سایر «مصادیق» دستگاه فرهنگی که شامل همه سازمان‌ها و نهادهای عمومی و دولتی و انقلابی می‌شود، تسری دهد. این درحالی است که مصوبه مذکور صرفاً با پیشنهاد سازمان مدیریت و همکاری قابل تفسیر وزارت فرهنگ و صداوسیما تهیه می‌شود و از این جهت، به نظر می‌رسد تصویب بند مذکور دست هیئت وزیران را برای اعمال قدرت در همه نهادهای فرهنگی از مجموعه‌های صنفی تا زیرمجموعه‌های مقام معظم رهبری می‌گشاید. این مسئله از دو جهت نگران‌کننده است:</p>	<p>تبصره - آیین‌نامه این بند شامل شیوه تعیین فهرست مذکور و نحوه واگذاری و فروش با پیشنهاد سازمان و همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان صدا و سیما به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.</p>	

پیشنهادها: (موافقت- حذف کل-حذف جزء-بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
	<p>۱. غیرقابل پیش‌بینی بودن مخاطرات واگذاری اختیارات گسترده.</p> <p>۲. دشواری بازگرداندن یا لغو مصوبات مرتبط با واگذاری تکالیف دولتی؛ چراکه هرگونه لغو چنین مصوباتی به دلیل ایجاد هزینه مالی از توان مجلس شورای اسلامی خارج بوده و با اشکال اصل هفتادوپنجم (۷۵) قانون اساسی ازسوی شورای نگهبان روبرو خواهد شد.</p> <p>-همچنین در بند «۲» باید عبارت «سیاستهای کلی» به عبارت «سیاستهای کلی نظام» تبدیل شود.</p> <p>- حکم تبصره بند «۲» شائبه مغایرت با قانون اجرای سیاستهای کلی اصل چهارم قانون اساسی است که بر اساس ماده (۹۲) قانون مزبور باید قوانین مغایر با قانون مزبور صراحتاً با تعیین مواد نسخ شده، آن قانون را نسخ کنند. دلیل شائبه مغایرت تبصره بند «۲» مغایر با قانون اجرای سیاستهای کلی اصل چهارم قانون اساسی این است که بر اساس ذیل ماده (۲) قانون مزبور، «تشخیص، انطباق و طبقه‌بندی فعالیت‌ها و بنگاههای اقتصادی موضوع این ماده با هر یک از سه گروه به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی ظرف شش ماه به تصویب هیئت وزیران می‌رسد» و حال آنکه در تبصره بند ۲ تصریح شده است که آیین‌نامه این بند شامل شیوه</p>		

پیشنهادها: (موافقت - حذف کل - حذف جزء - بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
	تعیین فهرست مجوزها و تصدی‌گری فرهنگی و هنری قابل واگذاری به بخش خصوصی و تعاونی و سازمان‌های مردم‌نهاد به تصویب هیئت وزیران می‌رسد. بر این اساس پیشنهاد می‌شود واژه «شیوه» در عبارت «شامل شیوه تعیین فهرست مجوزها» حذف شود.		
	ماده (۲۳) لایحه احکام لازم برای اجرای برنامه ششم توسعه به موضوع «تعیین سهم و نحوه حق پخش تلویزیونی مسابقات ورزشی مطابق آئین نامه تدوین شده توسط سازمان (مدیریت و برنامه‌ریزی) و وزارت ورزش و جوانان و مصوب هیئت وزیران) اشاره دارد. با این حال، با توجه به ابهامات و ایرادات وارده بر آن، کمیسیون تلفیق در صدد اصلاح و رفع ابهام برآمده و ضمن اشاره به تقسیم درآمدهای طرفین موضوع پخش مسابقات ورزشی به مکلف کردن دولت در خصوص مشارکت صدا و سیما پرداخته است. با این حال، خالی از اشکال نیست؛ نخست اینکه احتمال عدم مشارکت یکی از طرفین وجود دارد و در این صورت سازوکار لازم پیش‌بینی نشده است که می‌تواند به محل چالشی بزرگ تبدیل شود و در ثانی عبارت «تمهیدات قانونی لازم» می‌تواند در قالب لایحه جهت ارائه به مجلس و یا مطابق آیین‌نامه مصوب هیئت	۳. دولت مکلف است تا پایان سال اول اجرای برنامه با مشارکت سازمان صدا و سیما و وزارت ورزش و جوانان، تمهیدات قانونی لازم در خصوص نحوه تقسیم درآمدهای تبلیغاتی ناشی از پخش مسابقات ورزشی را پیش‌بینی نماید.	

پیشنهادها: (موافقت- حذف کل-حذف جزء-بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
	<p>وزیران باشد. که در آن صورت ایرادات حقوقی زیر را خواهد داشت:</p> <p>بند «۳» از حیث واگذاری بدون ضابطه اختیار تصمیم‌گیری در تمامی جنبه‌های حق پخش تلویزیونی به تصمیم دولت، مغایر با اصل هشتادوپنجم قانون اساسی به نظر می‌رسد.</p> <p>همچنین با توجه به مصوبه مورخ ۱۳۸۱/۵/۲۶ مجمع تشخیص مصلحت نظام پیرامون حق پخش تلویزیونی^۱ و نظریه تفسیری شورای نگهبان به شماره ۵۳۱۸ مورخ ۱۳۷۲/۷/۲۴^۲ مبنی بر عدم صلاحیت قانونگذاری مجلس در مواردی که مجمع تشخیص مصلحت نظام مصوبه‌ای دارد مگر پس از انقضای مدت معتنا، این بند مغایر با اصل یکصدودوازدهم قانون اساسی و نظریه تفسیر مذکور به نظر می‌رسد.</p>		

۱. «با توجه به این که صدا و سیما از بابت پخش مسابقات ورزشی درآمدی کسب نمی‌کند و هرگونه پرداخت به فدراسیونها ضرورتاً از محل بودجه‌های دولتی تأمین خواهد شد، توصیه می‌نماید دولت سهم مناسبی از بودجه کشور به ورزش اختصاص دهد و با عنایت به اهمیت برنامه‌های صدا و سیما در گسترش ورزش و با در نظر گرفتن تفاهم موجود بین باشگاهها و صدا و سیما، توصیه می‌شود برای ترغیب باشگاههای ورزشی به مشارکت فعال و گسترده در برنامه‌های ورزشی کشور، صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران همکاری و مساعدت بیشتری به عمل آورد»

۲. «هیچ‌یک از مراجع قانونگذاری حق رد و ابطال و نقض و فسخ مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام را ندارد، اما در صورتی که مصوبه مجمع مصلحت مربوط به اختلاف نظر شورای نگهبان و مجلس شورای اسلامی بود مجلس پس از گذشت زمان معتنا به که تغییر مصلحت موجه باشد حق طرح و تصویب قانون مغایر را دارد...»

پیشنهادهای: (موافقت - حذف کل - حذف جزء - بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
حذف	عبارت «شهرداری‌ها و سازمان ثبت اسناد مکلف اند نسبت به صدور و اخذ اسناد موقوفات و تبدیل بقاع متبرکه به قطب‌های فرهنگی اقدام نمایند» هم از حیث حقوقی کاملاً مبهم است و هم از حیث سیاسی. عبارت «قطب‌های فرهنگی» ابهام حقوقی دارد. اگر منظور این است که در بقاع متبرکه فعالیت‌های فرهنگی انجام شود، اساساً شهرداری‌ها و سازمان ثبت اسناد در این باره اختیارات و تکالیفی ندارند. معاونت فرهنگی سازمان اوقاف و امور خیریه هم اکنون در بسیاری از این اماکن متبرکه و دینی فعالیت‌های فرهنگی گسترده ای انجام می‌دهد. از جمله این فعالیت‌ها می‌توان به طرح «بهار معنوی» اشاره کرد. در ضمن صدور و اخذ اسناد موقوفات، مسئله‌ای که هم به نحوی با شهرداری مرتبط است هم به سازمان ثبت و هم به سازمان اوقاف، اگرچه از آن دسته مسایل حقوقی است که به واسطه ابهام در سازوکارهای اجرایی تیزمند تهמידات فوری است. اما این حکم نمی‌تواند پاسخ مناسب و کارگشایی باشد. یکی از این ابهامات این است که در فرآیند ثبت سند موقوفه، سندبه نام سازمان اوقاف صادر می‌شود. در حالی که موقوفه شخصیت حقوقی مستقل از سازمانهای دولتی و حاکمیتی	۴- سازمان اوقاف و امور خیریه مکلف است با همکاری سازمان، وزارت راه و شهرسازی، شهرداری‌ها و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور نسبت به صدور و اخذ اسناد موقوفات و تبدیل بقاع متبرکه به قطب‌های فرهنگی اقدام نمایند.	

پیشنهادها: (موافقت- حذف کل-حذف جزء-بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
	دارد. این استقلال در فرآیندهای حقوقی و اجرایی باید به رسمیت شناخته شود.		
در خصوص بند ۵ حذف جزء: عبارت با رویکرد تشویق و جذب سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و تعاونی در تولید کتاب و محصولات فرهنگی و سایر کالاهای فرهنگی و هنری، حذف شود.	بند ۵ ترویج فرهنگ کتابخوانی امری متفاوت از تولید کتاب و محصولات فرهنگی است و از همین رو صد و ذیل این بند ناهمخوان است. به خصوص این که این کار با رویکرد تشویق و جذب سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و تعاونی در تولید کتاب و محصولات فرهنگی و سایر کالاهای فرهنگی و هنری انجام خواهد شد. با توجه به کثرت تولید فرهنگی و پایین بودن سرانه مطالعه تشویق بخش خصوصی به تولید بیشتر فاقد توجیه بوده و باید حکم بر ترویج فرهنگ مطالعه متمرکز باشد.	۵- دولت مکلف است نسبت به توسعه فرهنگ کتابخوانی با اولویت کتابخانه‌های روستایی در مناطق کمتر توسعه یافته، بر اساس طرح آمایش سرزمین و نیازهای منطقه‌ای با رویکرد تشویق و جذب سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و تعاونی در تولید کتاب و محصولات فرهنگی و سایر کالاهای فرهنگی و هنری، تا پایان سال اول اجرای برنامه با نرخ رشد سالانه (پنج درصد) ۵٪ نسبت به وضعیت موجود در طول اجرای برنامه اقدام نماید.	
	بند ۶ در راستای سیاست‌های کلی برنامه ششم و حمایت از فرهنگ قرار دارد. با این حال در بند ۶ با توجه به اینکه امر پستی در صلاحیت شرکت ملی پست است که زیر نظر وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات است لذا در تهیه آیین‌نامه تعرفه آن نیز باید این وزارت نقش ایفا کند.	۶- دولت و شهرداری‌ها و سازمان آب و فاضلاب مکلفند با ارائه تعرفه فرهنگی در زمینه آب و برق و گاز، حمل و نقل و پست، با استفاده از کاربری فرهنگی در فضاهای مسکونی از کتابفروشان، ناشران و مطبوعات که دارای مجوزهای قانونی لازم هستند حمایت کنند. تبصره - آیین‌نامه اجرایی موضوع این بند توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با همکاری وزارت مسکن و شهرسازی، وزارت نیرو و وزارت کشور تدوین و به تصویب هیات وزیران می‌رسد.	

پیشنهادهای: (موافقت - حذف کل - حذف جزء - بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
در خصوص بند ۷ حذف جزء عبارت و استقرار نظام صنفی بخش فرهنگ حذف شود	بند ۷ این بند تکرار ماده (۱۱۶) قانون برنامه چهارم بوده و بی توجه به دلایل عدم ارائه لایحه امنیت شغلی اصحاب فرهنگ و هنر و استقرار نظام صنفی بخش فرهنگ مجدداً در برنامه ششم ارائه شده است. به خصوص اینکه تشکیل نظام صنفی نیازمند اجبار قانونی دولت نبوده و امکان تشکیل آن از سوی اصحاب فرهنگ بدون دخالت و الزام دولت نیز وجود دارد. همچنین حکم جزء الف بند ۷ مغایر با اصل ۷۴ قانون اساسی به نظر می‌رسد. حکم جزء ب بند ۷ نیز از وظایف ذاتی مجلس است و تکلیف دولت به انجام آن مغایر با اصل ۸۵ قانون اساسی است	۷- دولت مکلف است به منظور حمایت از حقوق پدید آورندگان آثار فرهنگی، هنری و امنیت شغلی اصحاب فرهنگ و هنر و مطبوعات و قلم، بستر سازی برای حضور بین‌المللی در عرصه‌های فرهنگی، هنری و تنظیم مناسبات و روابط میان اشخاص حقیقی و حقوقی مرتبط با امور فرهنگی و هنری اقدامهای ذیل را بعمل آورد: الف- تهیه لایحه امنیت شغلی اصحاب فرهنگ و هنر و استقرار نظام صنفی بخش فرهنگ تا پایان سال اول برنامه. ب- بازنگری و اصلاح قوانین مطبوعات و تبلیغات نظام جامه حقوقی مطبوعات و رسانه‌ها و تبلیغات	
حذف کل	۱- با وجود این که ضروری است تحول اساسی در وضعیت بودجه صدا و سیما صورت پذیرد و در یک قالب واقع‌بینانه و عملیاتی پیش‌بینی‌های لازم برای این تهیه و موضوع صورت پذیرد. اما از آنجا که نحوه درست تنظیم بودجه مطابق قانون اساسی، بودجه‌ریزی عملیاتی و بر اساس برنامه‌ها و عملکرد دستگاه‌ها می‌باشد. بنابراین صدور حکم کلی به نحو فوق با این نحو بودجه ریزی در	ماده (۱۰۸) - دولت مکلف است از ابتدای اجرای برنامه، سهم خود در تأمین بودجه سازمان صداوسیما را حداقل به میزان ۰/۷٪ درصد بودجه عمومی دولت لحاظ و تخصیص دهد.	۱۰۸

پیشنهادها: (موافقت- حذف کل-حذف جزء-بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
	<p>تعارض است این در حالیکه ممکن است سازمان مزبور در یک سال بیش از میزان درصدرشد سالیانه بودجه کشور به اعتبارات نیاز داشته باشد و در یک سال دیگر کمتر از میزان درصد رشد بودجه کشور به اعتبار نیاز داشته باشد. از این رو در جایی که نیاز دستگاه بیشتر از میزان درصد رشد سالیانه باشد اختصاص کمتر از آن میزان اعتبارات باعث متوقف شدن پروژه‌ها و برنامه‌های دستگاه خواهد شد و اختصاص بیشتر از ارقام مورد نیاز موجب اتلاف منابع می‌باشد.</p> <p>۲- این حکم برنامه ای نیست و اصولاً مشخص نیست که چرا باید در قانون برنامه توسعه چنین حکمی درباره اعتبارات بودجه‌ای یک دستگاه آورده شود.</p>		
	<p>بصورت کلی موضوع مورد تأیید است و در صورت اجرای صحیح می‌تواند موجبات رشد ابعاد مختلف ورزشی را فراهم آورد. بر همین اساس و با توجه به کاستی‌های بسیار در زمینه سرانه فضای ورزشی کشور، وجود بیش از ۴۰۰۰ پروژه‌ی ورزشی نیمه‌تمام در اقصی نقاط کشور و نظر به نقش این مهم در توسعه ورزش کشور و جهت پیشگیری از هزینه و هدررفت اعتبار مزبور در امورات کم‌اهمیت و نمایشی پیشنهاد می‌شود زیرساخت‌های</p>	<p>ماده (۱۰۹) - دولت مکلف است بیست و هفت صدم درصد (۲۷/۰٪) از کل نه درصد (۹٪) مالیات ارزش افزوده را برای توسعه ورزش مدارس، ورزش همگانی، ورزش روستایی و عشایری، ورزش بانوان و زیرساخت‌های ورزش بویژه در حوزه معلولین و جانبازان اختصاص دهد. این مبلغ در ردیف‌های مربوط به وزارت ورزش و جوانان و وزارت آموزش و پرورش در بودجه سنواتی پیش‌بینی و پس از مبادله موافقت نامه در اختیار این وزارتخانه‌ها قرار می‌گیرد.</p> <p>تبصره «۱»: این اعتبار فقط در استانها هزینه می‌شود.</p>	۱۰۹

پیشنهادها: (موافقت - حذف کل - حذف جزء - بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
	ورزشی در ابتدای ماده ذکر شود و نحوه و شاخص توزیع اعتبار برای هر استان مشخص گردد.	تبصره «۲»: پرداخت هر گونه وجهی از محل بودجه کل کشور به هر شکل و به هر نحو به ورزش حرفه ای ممنوع است و پیگرد قانونی دارد.	
موافق	تنفیذ ماده (۱۰۶) برنامه پنجم با این حال اعطای صلاحیت تصویب مقررات به شورای عالی شهرسازی و معماری که دارای اعضای غیروزیر است، مغایر با اصل ۱۳۸ قانون اساسی است.	<p>ماده ۱۱۰- به منظور توسعه فضاهای مذهبی فرهنگی و بهره‌گیری بهینه از اماکن مذهبی و تثبیت جایگاه مسجد به عنوان اصلی‌ترین پایگاه عبادی، تربیتی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی، اقدامات زیر انجام می‌شود:</p> <p>الف- وزارت راه و شهرسازی، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی و شهرداری‌ها موظفند در طراحی و اجرای طرحهای جامع تفصیلی شهری و هادی روستایی و شهرک‌ها و شهرهای جدیدالاحداث، اراضی مناسب برای احداث مسجد و خانه عالم در جوار مساجد جهت استفاده امام جماعت همان مسجد پیش‌بینی کنند و پس از آماده‌سازی بدون دریافت هزینه و با حفظ مالکیت عمومی در اختیار متقاضیان احداث مساجد قرار دهند.</p> <p>تبصره- مساجد از پرداخت هزینه‌های حق انشعاب آب، برق، گاز و فاضلاب و عوارض ساخت و ساز فقط برای فضای اصلی معاف می‌باشند.</p> <p>ب- مالکان مجتمع‌های تجاری، اداری و خدماتی جدیدالاحداث موظفند نمازخانه مناسبی را در اماکن مذکور احداث نمایند. دستورالعمل این بند شامل تعداد واحدهای این مجتمع‌ها و مکان احداث در چهارچوب نقشه‌های مصوب به تصویب شورای عالی شهرسازی و معماری می‌رسد.</p> <p>ج- سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور و شهرداری‌ها موظفند نسبت به احداث یا اختصاص فضای کافی و مناسب برای مسجد یا نمازخانه در بوستان‌های ملی و بوستان‌های شهری اقدام کنند.</p>	۱۱۰

پیشنهادها: (موافقت- حذف کل-حذف جزء-بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
		<p>د- کلیه دستگاه‌های اجرایی، مراکز آموزشی، بیمارستان‌ها و مراکز درمانی، مجموعه‌های ورزشی، مجتمع‌های رفاهی، تفریحی و مجتمع‌های تجاری اعم از دولتی یا غیردولتی، موظفند نسبت به احداث یا اختصاص و نگهداری فضای کافی و مناسب برای مسجد یا نمازخانه اقدام نمایند.</p> <p>ه- وزارتخانه‌های راه و شهرسازی و نفت موظفند تمهیدات و اقدام لازم را جهت احداث مسجد و نمازخانه در پایانه‌های مسافربری و جایگاه‌های عرضه سوخت بین شهری و همچنین نگهداری و مدیریت مساجد و نمازخانه‌های مذکور از طریق بخش غیردولتی به عمل آورند.</p> <p>و: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مکلف است به منظور ارتقای کارکرد فرهنگی و هنری مساجد، برقراری عدالت فرهنگی و ترویج فرهنگ اسلامی و جذب جوانان و نوجوانان به مساجد، با رعایت موازین اسلامی ترتیبی اتخاذ نماید تا کلیه مساجد شهری و روستاهای بالای هزار نفر جمعیت از کانون‌های فرهنگی و هنری برخوردار گردند.</p>	
	موافق	<p>ماده ۱۱۱- وزارت جهاد کشاورزی موظف است به منظور احداث و توسعه اماکن و فضاهای ورزشی، اراضی ملی غیر کشاورزی به استثناء اراضی واقع در مناطق چهارگانه محیط زیست و خارج از حریم شهرها و محدوده روستاها را که مورد نیاز بخش غیردولتی است با تایید وزارت ورزش و جوانان به قیمت ارزش معاملاتی اعلام شده توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی به بخش غیردولتی و تعاونی با اولویت تعاونی‌های ایثارگران واگذار نماید. تغییر کاربری این اراضی ممنوع است.</p>	۱۱۱

پیشنهادها: (موافقت - حذف کل - حذف جزء - بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
	تنفیذ ماده (۱۲) قانون برنامه پنجم توسعه با این حال - استفاده از واژه «پروژه‌های» در بند ب مغایر با اصل ۱۵ قانون اساسی است.	<p>ماده ۱۱۲- دولت مکلف است به منظور تعمیق ارزشها، باورها و فرهنگ مبتنی بر هویت اسلامی و ترویج سیره و سنت اهل بیت علیهم السلام و استفاده بهینه از ظرفیت معنوی اماکن زیارتی به ویژه در شهرهای مقدس مشهد، قم و شیراز و برگزاری و تمهید امکانات لازم مراسم سالیانه پیاده روی اربعین، نسبت به انجام امور ذیل تا پایان برنامه اقدام نماید:</p> <p>الف- شناسایی دقیق نیازها و مشکلات زائرین، برنامه ریزی و تدوین سازوکارهای لازم جهت ساماندهی امور زائرین و تأمین زیرساختهای لازم از طریق حمایت از شهرداریها و بخشهای غیردولتی</p> <p>ب- توسعه امکانات، فعالیتهای فرهنگی و خدمات زیارتی در قطبهای زیارتی و گردشگری مذهبی و فراهم نمودن زمینه زیارت مطلوب و اجرای پروژه‌های زیربنایی مورد نیاز در قالب بودجه‌های سنواتی</p>	۱۱۲
	بند ۱- الف : این بند موجبات هماهنگی و نقش آفرینی همه دستگاهها برای حراست از میراث فرهنگی کشور را فراهم می‌نماید. در نظر گرفتن آثار منقول در کنار آثار غیر منقول از مزایای این بند است. با این حال در جزء الف بند ۱، اعطای صلاحیت تعیین ضوابط به سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری مغایر با اصل ۱۳۸ قانون اساسی است. بند ب :	<p>ماده ۱۱۳-</p> <p>۱- دستگاه‌های اجرائی مکلفند به منظور صیانت از میراث فرهنگی و حمایت از صنایع دستی و تشویق و توسعه گردشگری اقدامات زیر را انجام دهند:</p> <p>الف: هزینه‌های مربوط به پژوهش، حفاظت و مرمت آثار منقول و غیر منقول ثبت شده در فهرست آثار ملی و فهرست‌های ذیربط آثار در اختیار و در حیطه وظایف تخصصی همان دستگاه را از محل اعتبارات خود تأمین کنند. این اعتبارات در چارچوب سیاستها و ضوابط سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری هزینه می‌شود.</p> <p>ب: تأسیسات گردشگری از هر نظر تابع قوانین و مقررات بخش صنایع است و از شمول قانون نظام صنفی مستثنی می‌باشند.</p>	۱۱۳

پیشنهادها: (موافقت- حذف کل-حذف جزء-بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
حذف کل بند ۲	مستثنی نمودن بخش گردشگری از شمول قانون نظام صنفی می‌تواند موجب تقویت بخش خصوصی و رهایی کسب و کارهای گردشگری از بلا تکلیفی و دخالت‌های غیر حرفه ای چندین مرجع در کسب و کارهای آنها می‌باشد. بند ۲ این وظایف و وظایف قانونی سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری است که در قانون اساسنامه آن تصریح شده است و نیاز به تصویب قانون نیست.	۲- سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری موظف است به منظور حفظ و صیانت از میراث فرهنگی اقدامات لازم را با همکاری و هماهنگی سایر دستگاههای اجرائی ذی ربط به منظور شناسایی، مستندسازی، حفاظت و مرمت و معرفی میراث فرهنگی (اعم از ملموس و ناملموس) میراث طبیعی، ایجاد شهرهای جهانی صنایع دستی و احیای هنرهای سنتی در حال زوال در حوزه فرهنگ و تمدن ایرانی و ثبت در فهرست میراث جهانی را به عمل آورد.	
حذف جزء: حداقل ۳۰۰	واژه "بهسازی" برای بافت‌های تاریخی فرهنگی بی معناست و صرفا احیاء بکار می‌رود. مبنای عدد ۳۰۰ مشخص نیست. سازمان میراث فرهنگی صنایع دستی و گردشگری در اینجا صرفا نقش نظارتی دارد.	ماده ۱۱۴- بنیاد مسکن انقلاب اسلامی با همکاری سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری موظف است تهیه و اجرای طرح بهسازی و احیای حداقل ۳۰۰ روستای دارای بافت با ارزش تاریخی و فرهنگی و روستاهای هدف گردشگری را از محل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه ای، تا پایان برنامه به انجام رسانده تا در چهارچوب مفاد این ماده حفظ، نگهداری و مورد بهره برداری قرار گیرد.	۱۱۴
بند الف : موافق بند الف) ۱	بند الف: با توجه به فقدان سند ملی توسعه گردشگری چنین امری مورد نیاز است. بند الف) ۱ از آنجایی که طرح مورد اشاره در بند الف صرفا در خصوص گردشگری می‌باشد لزومی به تهیه پیوست	ماده (۱۱۵) الف- سازمان میراث فرهنگی و گردشگری مکلف است تا پایان سال اول برنامه، سند راهبردی توسعه گردشگری را با رویکرد استفاده حداکثری از بخش خصوصی به دولت ارائه نماید. دولت موظف است تمهیدات زیر را به عمل آورد:	۱۱۵

پیشنهادها: (موافقت - حذف کل - حذف جزء - بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
حذف جزء: پیوست تخصصی در حوزه‌های میراث فرهنگی و صنایع دستی	تخصصی در حوزه‌های میراث فرهنگی و صنایع دستی برای سند توسعه گردشگری وجود ندارد. دستگاه‌های ذیربط در حوزه گردشگری در ماده (۴) قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری اشاره شده اند. در جزء ۱ بند الف، «اظهار نظر در کلیه طرح‌های عمرانی جامع و تفصیلی در رابطه با مناطق فرهنگی و تاریخی و موافقت نهایی درباره محوطه‌ها و بافتها و اماکن فرهنگی تاریخی ارزشمند در موارد مذکور و جلوگیری از هر گونه تخریب آنها» موضوع بند ۱۱ ماده (۳) قانون اساسنامه سازمان میراث فرهنگی کشور است که در این ماده به اشتباه قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری ذکر شده است. موضوع ماده (۳) قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری، شورای عالی میراث فرهنگی و گردشگری است.	۱- تهیه و الحاق پیوست تخصصی میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری برای کلیه طرح‌های توسعه‌ای در حوزه‌های زیربنایی، تولیدی و خدمات دستگاه‌های موضوع ماده(۳) قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری جهت تطبیق با اهداف و وظایف سازمان در سطوح ملی، منطقه‌ای، استانی و شهری	
حذف	مرجع و شیوه تعیین «برنامه توسعه استانهای کشور» مشخص نیست و ابهام دارد؛ لذا اعطای صلاحیت اصلاح آن به سازمان میراث فرهنگی و گردشگری مغایر با اصول ۶۰ و ۱۳۸ قانون اساسی به نظر می‌رسد. این کار ذاتا امری مورد نیاز در راستای اجرایی نمودن برش‌های استانی سند راهبردی توسعه گردشگری است	۲- تطبیق و اصلاح برنامه توسعه استانهای کشور با سند راهبردی توسعه گردشگری تا پایان شش ماه اول سال دوم اجرای برنامه	

پیشنهادها: (موافقت- حذف کل-حذف جزء-بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
	اما شان و الزام قانون شدن ندارد. مضافا بر اینکه انجام این کار در برای تمامی استان‌های کشور در یازده زمانی شش ماه عملا مقدور نیست.		
حذف جز اختصاص یارانه و تسهیلات مالی و معافیت عوارضی به تأسیسات گردشگری در سواحل شمالی کشور	در جزء ۳ بند الف، نحوه تخصیص یارانه و تسهیلات مالی و معافیت‌های مالیاتی و عوارضی به تأسیسات گردشگری بر عهده سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری گذاشته شده است که چنین امری در خصوص موضوع معافیت مالیاتی مغایر با اصول پنجاه و یکم و هشتاد و پنجم قانون اساسی است و در خصوص سایر موضوعات مغایر با اصول ۶۰ و ۱۳۸ قانون اساسی است. معافیت‌های مالیاتی تشویقی برای توسعه گردشگری خصوصا برای مناطق کمتر برخوردار در قانون مالیات‌های مستقیم وجود دارد و نیاز به تصویب قانون جدید نیست. مبنای عدد ۱۰ میلیون نفر مشخص نمی باشد. اختصاص مشوق برای توسعه گردشگری در سواحل شمالی کشور موجب تشدید اثرات منفی بوجود آمده در این مناطق خواهد شد. به نظر می‌رسد سیاست دولت می‌بایست تشویق و توسعه گردشگری در سواحل جنوبی کشور بوده و مشوق‌های یارانه ای و عوارضی را به آن سواحل اختصاص دهد. این امر ضمن تمرکز زدایی از حوزه	۳- اختصاص یارانه و تسهیلات مالی و معافیت‌های مالیاتی و عوارضی به تأسیسات گردشگری در سواحل جنوبی و شمالی کشور تا سقف سالیانه ده میلیون نفر بازدیدکننده داخلی و خارجی تبصره- آیین‌نامه تخصیص این تسهیلات توسط سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری و با همکاری وزارتخانه‌های کشور، جهادکشاورزی و سازمان برنامه و بودجه و سازمان حفاظت محیط‌زیست مشخص می‌شود.	

پیشنهادها: (موافقت - حذف کل - حذف جزء - بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
	گردشگری ساحلی موجب اشتغال زایی و رونق گردشگری در مناطق جنوبی می‌شود.		
حذف	این ماده با بخش الف همین بند معنای مشابهی دارد.	۴- ایجاد زیرساخت‌های مورد نیاز مناطق گردشگری از قبیل راه، خدمات رفاهی و سکونتی، استفاده از ظرفیت بخش خصوصی در سرمایه‌گذاری، واگذاری تسهیلات ارزان قیمت و سایر اقدامات حمایتی	
حذف	طبیعتاً صدر بند الف و بخش ۱ همین بند ناظر بر چنین جزییاتی است لذا تصویب چنین بندی اصلاً لزومی ندارد.	ب- سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری با همکاری سازمان موظف است تا پایان سال اول برنامه طرح ساماندهی گردشگری جنگلهای شمال و شمال غرب کشور و سواحل شمالی و جنوبی با اولویت سواحل مکران را تهیه و جهت تصویب هیئت وزیران ارائه نماید.	
حذف جزء : جامع	با توجه به پراکندگی، لزوم به روز شدن و رفع تعارض قوانین هر سه حوزه میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری چنین بندی ضروری است. لکن لفظ جامع معنای مشخصی ندارد. چرا که هر یک از سه حوزه فوق نیاز به قانون مجزای جداگانه است. در بند ج، «تمهیدات و اقدامات قانونی لازم» ابهام دارد و در صورتی که اطلاق آن شامل ارائه لایحه شود، مغایر با اصل ۷۴ قانون اساسی است.	ج- دولت مکلف است تا پایان سال اول برنامه، تمهیدات و اقدامات قانونی لازم را جهت مدیریت یکپارچه و جامع میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری به عمل آورد.	
		د- سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری مکلف است کل درآمد اختصاصی و کمک‌های مردمی از اماکن و محوطه‌های تاریخی و موزه‌ها را که در اجرای ماده (۵) قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری مصوب ۱۳۸۲/۱۰/۳ به صورت هیئت	

پیشنهادها: (موافقت- حذف کل-حذف جزء-بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
		امنایی اداره می‌شوند به حسابی که نزد خزانه افتتاح می‌گردد، واریز نماید. صددرصد (۱۰۰٪) وجوه حاصله و همچنین سهم کمک‌های دولتی اختصاص داده شده به این اماکن در اختیار میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری قرار می‌گیرد تا برای اداره، توسعه و مرمت این اماکن اختصاص یابد.	
	این بند می‌تواند زمینه تمرکز سازمان میراث بر امور حاکمیتی و فراهم آوردن واگذاری امور غیر حاکمیتی را فراهم آورد. لکن مناسب است فهرست فعالیت‌های قابل واگذاری در قانون تصریح شود تا از برداشتهای ناصواب در خصوص جلوگیری شود.	ه- سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری می‌تواند بخشی از وظایف و امور تصدی‌گری و اجرائی خود را به تشکل‌های حرفه‌ای و تخصصی گردشگری که براساس ماده (۲۵) آئین‌نامه ایجاد، اصلاح، تکمیل، درجه‌بندی و نرخ‌گذاری تأسیسات گردشگری مصوب ۱۳۹۴/۶/۴ هیئت وزیران، فعالیت می‌نمایند، واگذار کند. تبصره- بدیهی است تعرفه‌های قانونی هزینه‌های این خدمات با تأیید سازمان مذکور، توسط تشکل‌های تعیین شده قابل دریافت و هزینه می‌باشد.	
	این ماده می‌تواند مشوق مناسبی برای تکمیل زیرساخت‌های حوزه گردشگری فراهم نماید. لکن مناسب است این وظیفه صرفاً به روستاهای هدف گردشگری دارای سرمایه‌گذار محدود شود.	ج- شرکت ملی گاز مکلف است از محل منابع بند(الف) ماده(۶۵) قانون الحاق برخی مواد به تنظیم برخی از مقررات مالی دولت(۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴ گازرسانی روستاهای هدف گردشگری را در اولویت قرار دهد	
حذف ماده (۱۱۶)	- به موجب بند «۵» ماده (۲) آیین‌نامه تشکیل ستاد ملی زن و خانواده مصوب ۱۳۸۹ شورای عالی انقلاب فرهنگی، وظیفه «نظارت و ارزیابی مستمر بر میزان تحقق اهداف، سیاست‌ها و برنامه‌های اجرایی در	ماده ۱۱۶- کلیه دستگاه‌های اجرائی موظفند به منظور تحقق اهداف مندرج در اصول دهم، بیستم و بیست و یکم قانون اساسی، اهداف سند چشم‌انداز و سیاست‌های کلی برنامه ششم و سیاست‌های کلی خانواده مبنی بر «تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن در آن و استیفای حقوق، شرعی و قانونی زنان در همه عرصه‌ها و توجه ویژه به نقش سازنده آنان»	۱۱۶

پیشنهادها: (موافقت - حذف کل - حذف جزء - بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
	<p>دستگاه‌ها و ارائه گزارش دوره‌ای به شورای عالی و سایر مراجع ذیصلاح در حوزه زنان و خانواده» به «ستاد ملی زن و خانواده» واگذار شده است. حال اینکه در این ماده با عبارت «تطبیق سیاست‌ها، برنامه‌ها و طرح‌های دستگاه‌ها و رصد مستمر ارتقای شاخص‌های وضعیت زنان و خانواده» وظیفه مزبور در صلاحیت معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری بیان شده است؛ لذا به نظر می‌رسد که این ماده از حیث نقض مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی، توسط شورای نگهبان مغایر با اصل پنجاه و هفتم قانون اساسی اعلام خواهد شد.</p> <p>- در آیین‌نامه تشکیل ستاد ملی زن و خانواده «تعیین شاخص‌های سنجش وضعیت زنان و خانواده متناسب با ارزش‌های اسلامی در عرصه‌های فردی، خانوادگی و اجتماعی در سطح ملی و بین‌المللی» بندی از وظایف ستاد تصویب شده لذا ذکر این عبارات تنها باعث تکرار غیر ضرور می‌شود که نیاز به تأیید و تصویب مجلس شورای اسلامی را ندارد.</p> <p>- لایحه با کلی‌گویی و استفاده از عبارات و کلماتی که افاده معنای عام می‌کنند و حکم صریح و قابل سنجشی</p>	<p>و نیز به منظور بهره‌مندی جامعه از سرمایه انسانی زنان در فرآیند توسعه پایدار و متوازن، با سازماندهی و تقویت جایگاه سازمانی امور زنان و خانواده در دستگاه، نسبت به اعمال رویکرد عدالت جنسیتی بر مبنای اصول اسلامی در سیاست‌ها، برنامه‌ها و طرح‌های خود و ارزیابی آثار تصمیمات خود در آن چهارچوب، براساس شاخص‌های ابلاغی ستاد ملی زن و خانواده در چارچوب سیاست‌های کلی خانواده اقدام نمایند.</p> <p>تبصره ۱- معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری موظف است ضمن ارزیابی و تطبیق سیاست‌ها، برنامه‌ها و طرح‌های دستگاه‌ها و رصد مستمر ارتقای شاخص‌های وضعیت زنان و خانواده، گزارش آن را به‌طور سالیانه به هیأت وزیران ارائه نماید.</p> <p>تبصره ۲- آیین‌نامه اجرائی این ماده در خصوص نحوه اعمال، سازوکارهای نظارت و پایش شاخصها و وظایف و الزامات دستگاه‌های اجرائی برای ارتقای شاخص‌های مذکور، به پیشنهاد سازمان، معاونت امور زنان و خانواده و با همکاری سایر دستگاه‌های اجرائی ذی‌ربط، شش‌ماه پس از تصویب این قانون به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.</p>	

پیشنهادها: (موافقت- حذف کل-حذف جزء-بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
	<p>را بیان نمی‌کند. گنجاندن عبارات کلی «سازماندهی و تقویت جایگاه سازمانی امور زنان و خانواده در دستگاه»، «عدالت جنسیتی» و «شاخص‌های ابلاغی» در متن ماده و ندادن حکم صریح و واضح در مورد معنای مدنظر از عبارات در آینده قابلیت ارزیابی دقیق اجرای قانون را از بین برده است.</p> <p>- در ماده ذکر شده «به منظور بهره‌مندی جامعه از سرمایه انسانی زنان در فرآیند توسعه پایدار و متوازن، کلیه دستگاه‌های اجرایی موظفند با سازماندهی و تقویت جایگاه سازمانی امور زنان و خانواده در دستگاه...» اقدام کنند. این در حالی است که با شروع کار دولت یازدهم به منظور چابک سازی، منطقی‌سازی و متناسب‌سازی دستگاه‌های اجرایی که موجب گسترش بی‌رویه ساختارهای سازمانی شده بود موضوع «ایجاد پست مشاور امور زنان و خانواده و اختصاص ۳ پست سازمانی ذیل آن»^۱ در وزارتخانه‌ها و سازمان‌های مستقل لغو شد. هر چند که بعدها مقرر گردید که دستگاه‌های اجرایی برای اصلاح و یا ایجاد هر یک از واحدها یا پست سازمانی پیشنهادهای خود را به منظور بررسی و تأیید معاونت</p>		

پیشنهادها: (موافقت - حذف کل - حذف جزء - بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
	<p>توسعه مدیریت و سرمایه انسانی ارسال کنند. اما بررسی - ها نشان می‌دهد که نزدیک به ۵۰ درصد دستگاه‌های اجرایی مشاور و تشکیلات دفاتر امور زنان و خانواده ندارند و نیمی از دستگاه‌های اجرایی که مشاور امور زنان و خانواده دارند تشکیلات مصوب ندارند.^۱ هر چند که بر اساس بند ۴ «تنظیم و تصویب ساختارها و برنامه‌ریزی، ساماندهی و هماهنگی فعالیت‌های دستگاه‌ها در خصوص زنان و خانواده» جز وظایف ستاد ملی زن و خانواده دانسته شده است.</p> <p>- علاوه بر این بخشی عمده ای از محتوی این حکم در ماده (۲۳۰) برنامه پنجم توسعه پیش‌بینی شده و با توجه به این که بسته‌های اجرایی آن ماده آماده شده و به تصویب هیئت وزیران رسیده است ضرورتی برای چنین حکمی وجود ندارد.</p> <p>- تصویب آیین‌نامه اجرایی این ماده مشتمل بر «وظایف و الزامات دستگاه‌های اجرایی برای ارتقای شاخص‌های مذکور» توسط هیئت وزیران، به جهت شمول دستگاه‌های اجرایی به دستگاه‌های خارج از قوه مجریه،</p>		

۱. گزارش ملی عملکرد یکساله زنان و خانواده در دولت یازدهم.

پیشنهادها: (موافقت- حذف کل-حذف جزء-بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
	<p>شائبه نقض استقلال قوا دارد؛ لذا از این حیث مغایر با اصل پنجاه و هفتم قانون اساسی به نظر می‌رسد. همچنین در اجرای ماده (۲۳۰) قانون برنامه پنجم توسعه، «برنامه جامع توسعه امور زنان و خانواده» در تاریخ ۱۳۹۲/۳/۲۲ به تصویب هیئت وزیران رسیده است که باید رابطه میان این برنامه مصوب و آیین‌نامه اجرایی این ماده مشخص شود.</p> <p>- پیشنهاد می‌شود جهت تقویت صلاحیت نظارتی مجلس، معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری علاوه بر ارائه گزارش سالیانه به هیئت وزیران، به مجلس شورای اسلامی نیز گزارش سالیانه ارائه کند.</p>		
		<p>ماده ۱۱۷- دولت موظف است براساس سیاستهای کلی جمعیت و خانواده و سند جمعیت مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی با همکاری نهادهای ذیربط به منظور تقویت و تحکیم جامعه ای خانواده محور و تقویت و تحکیم و تعالی خانواده و کارکردهای اصلی آن با رعایت الگوی اسلامی- ایرانی و سبک زندگی- اسلامی- ایرانی با ایجاد سازوکارها و تأمین اعتبارات لازم تا پایان سال اول اقدامات ذیل را به عمل آورد:</p> <p>۱- کنترل و کاهش میانگین سن ازدواج به میزان ۱۰٪ نسبت به سال پایه ی اجرای برنامه</p> <p>۲- اقدام قانونی لازم برای تنقیح و اصلاح قوانین مرتبط با حوزه ی حقوق خانواده و جمعیت، رویه‌های قضائی و مسؤولیت‌های اجتماعی، کار و نظام تأمین اجتماعی متناسب با سیاستهای کلی خانواده تا پایان سال سوم برنامه</p>	۱۱۷

پیشنهادها: (موافقت - حذف کل - حذف جزء - بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
		<p>۳- حمایت، پشتیبانی و ارتقاء معیشت و اقتصاد خانواده از طریق توسعه مشاغل خانگی، بنگاه‌های زود بازده اقتصادی و تعاونی‌های تولیدی روستایی و خانواده محور و افزایش نرخ رشد مستمر فعالیت‌ها نسبت به سال پایه</p> <p>۴- مقابله فعال و هوشمند با جنگ نرم در عرصه خانواده و منع نشر برنامه‌های مخل ارزش‌های آن از طریق برنامه‌سازی، آموزش، پژوهش و تبلیغ توسط کلیه دستگاه‌های ذیربط</p> <p>۵- افزایش نرخ باروری به حداقل ۲/۵٪ در طول دوره اجرای برنامه</p> <p>۶- پشتیبانی و حمایت از ترویج ازدواج موفق و آسان، فرزند آوری و تربیت فرزندان صالح، ارزش دانستن ازدواج و فرزندآوری، از طریق تمهید و ساز و کارهای قانونی و اعطای تسهیلات و امکانات و چتر فراگیر بیمه‌های درمانی و تکمیلی</p> <p>۷- آموزش و مشاوره‌ی مستمر و مسؤولانه‌ی نوجوانان، جوانان با اولویت خانواده‌ها قبل، حین و دست کم پنج سال پس از ازدواج توسط همه دستگاه‌های ذیربط، به ویژه وزارت آموزش و پرورش، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت ورزش و جوانان و سازمان بهزیستی، مراکز آموزش عمومی و آموزش عالی دولتی و غیردولتی، سازمان نظام روانشناسی و مشاوره و سایر نهادهای ذیربط با برخورداری خدمات مشاوره و روانشناسی از تسهیلات و مزایای بیمه‌های پایه و تکمیلی</p> <p>۸- ارائه تسهیلات و امکانات ساخت و اجاره مسکن با اولویت زوجهای دارای فرزند بیشتر و اقدام نسبت به سلامت ازدواج و درمان ناباروری</p>	

پیشنهادها: (موافقت- حذف کل-حذف جزء-بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
		<p>۹- بهره‌مندی از فضات و وکلای مجرب با اولویت وکلای متاهل، با ارائه آموزشهای لازم در پرونده‌های طلاق، برای وکلاء و قضاتی که پرونده‌های آنها منجر به صلح و سازش بین زوجین شود و ایجاد مشوقهای لازم نسبت به پرونده‌های مختومه</p> <p>۱۰- حمایت و توسعه بیمه سلامت در بیمه‌های پایه و تکمیلی برای مادران در کلیه مراحل دوران بارداری و بعد از آن با اولویت مادران فاقد پوشش بیمه درمان</p> <p>۱۱- ستاد ملی زن و خانواده مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی، با تشکیل جلسات مستمر، عهده دار سیاستگذاری جامع، هدایت، ایجاد هماهنگی بین بخشی، نظارت کلان بر برنامه‌ها، اقدامات و ارزیابی عملکرد مربوط به وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرائی ذیربط و نهادهای عمومی و تشکل‌های مردمی و نیز بسیج ملی برای جلب مشارکت فراگیر در تحقق سیاستهای کلی ابلاغی و رصد و پایش تحولات خانواده و جمعیت خواهد بود و گزارش آن باید هر شش ماه یکبار به مجلس شورای اسلامی ارائه شود.</p> <p>تبصره- مصوبات این ستاد با امضای رئیس جمهور ابلاغ و برای کلیه دستگاه‌ها و نهادهای اجرائی و عمومی لازم الاجراء و در حکم قانون خواهد بود.</p>	
		<p>ماده ۱۱۸-</p> <p>الف- دستگاه‌های اجرایی مکلفند مردان متاهل دارای فرزند را در شرایط مساوی با مردان متاهل فاقد فرزند در اولویت استخدام قرار دهند.</p> <p>ب- از تاریخ تصویب این قانون کلیه مردان شاغل در بخش‌های دولتی و غیردولتی که صاحب فرزند می‌شوند از دو هفته مرخصی اجباری (تشویقی) برخوردار می‌شوند.</p> <p>ج- در بند ۴ ماده (۶۸) قانون مدیریت خدمات کشوری عبارت "حداکثر تا سه فرزند" حذف می‌شود.</p>	۱۱۸

پیشنهادها: (موافقت - حذف کل - حذف جزء - بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
		<p>د - وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است در راستای سیاست‌های تحکیم خانواده ظرف شش ماه تمهیدات لازم برای ایجاد بیمه تأمین اجتماعی زنان متأهل خانه‌دار حداقل دارای ۳ فرزند را در قالب نظام چند لایه تأمین اجتماعی فراهم آورد.</p> <p>هـ - قانون بازنشستگی پیش از موعد کارکنان دولت صرفاً جهت بانوان متأهل دارای حداقل ۲ فرزند تا پایان برنامه تمدید و لازم‌الاجرا می‌باشد. اعتبار مورد نیاز این کار همه ساله در قوانین بودجه سنواتی کل کشور پیش‌بینی و تأمین خواهد شد.</p> <p>و - دولت مکلف است بخشی از اعتبارات عمرانی خود را به تأمین خوابگاه‌های مناسب برای دانشجویان متأهل اختصاص دهد. اولویت استفاده از این خوابگاه‌ها با زوجین دارای فرزند می‌باشد.</p>	
	<p>در راستای اهداف کمی اعلامی در سند لایحه برنامه ششم توسعه و همچنین راهبردها، سیاستها و اقدام‌های اساسی سند این حکم آورده شده است.</p> <p>حذف بند ب</p> <p>بند ب - نتیجه بخش عمده ای از احکامی که با عناوین حمایت، گسترش و تأمین به شکل قانونی بیان می‌شود تولید برنامه‌های بی کیفیت و فعالیت‌های کم اثر و در نتیجه اتلاف منابع بوده است. این موارد به خصوص در حوزه فرهنگ یکی از دلایل عمده کیفیت نازل بسیاری از اقداماتی است که با هزینه بیت المال انجام می‌پذیرد. در نتیجه پیشنهاد می‌شود تا احکامی شامل این عناوین</p>	<p>ماده ۱۱۹ -</p> <p>الف - سازمان بهزیستی مکلف است در راستای کنترل و کاهش نرخ طلاق به ۲۰٪ سال پایه اجرای برنامه، از طریق مرکز فوریت‌های اجتماعی و مددکاری جهت پیشگیری از اختلاف و بحران‌های خانوادگی و وقوع طلاق اقدامات خود را در جهت مشارکت تمام سازمان‌ها و نهادهای متولی خدمات مشاوره‌ای ساماندهی دهد.</p> <p>ب - سازمان صدا و سیما مکلف است در برنامه‌های خود ترویج ازدواج، ضد ارزش بودن طلاق و آسیب‌های اجتماعی آن برای زوجین و فرزندان، فرهنگ افزایش پایداری زوجین به خانواده و حفظ حرمت خانواده را به عنوان محورهای اصلی مد نظر قرار دهد.</p>	۱۱۹

پیشنهادها: (موافقت- حذف کل -حذف جزء-بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
	می‌باشد به شکل حکم صریح بیان شود و یا حذف گردد.		
موافق	ماده ۱۲۰ مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه ششم نسبت به لایحه دولت در دو قسمت تغییر و اصلاحیه داشته است. در اصلاحیه اول، عبارت نیروهای مسلح از شمول نهادهایی که مکلفند اقدامات خود را در حوزه روابط خارجی با هماهنگی وزارت امور خارجه انجام دهند مستثنی شده اند. به همین دلیل در این ماده عبارت "نیروهای مسلح" از متن لایحه حذف شده است. با توجه به اینکه نیروهای مسلح اقدامات خود در زمینه روابط خارجی را با هماهنگی شورای عالی امنیت ملی و مطابق با منویات مقام معظم رهبری انجام می‌دهند لذا نیازی به هماهنگی با وزارت امور خارجه در این حوزه ندارند و از اینرو مرکز پژوهشها با این اصلاحیه کمیسیون تلفیق و حذف عبارت نیروهای مسلح از این ماده موافق است.	بخش ۱۸ - سیاسی، دفاعی و امنیتی ماده ۱۲۰- در راستای اجرای مفاد مصرح در قانون اساسی و افزایش قدرت مقاومت و کاهش آسیب‌پذیری اقتصاد کشور و به‌منظور مدیریت منسجم، هماهنگ و مؤثر روابط خارجی جمهوری اسلامی ایران بر مبنای اصل عزت، حکمت و مصلحت و برای پشتیبانی تحقق اهداف برنامه ششم توسعه، دستگاههای اجرائی مکلفند، تمامی اقدامات خود در زمینه روابط خارجی را با هماهنگی وزارت امور خارجه انجام دهند. وزارت امور خارجه موظف است نسبت به اجرای موارد زیر اقدام نماید: ۱- طراحی و اجرای اقدامات اعتمادساز در سیاست خارجی؛ ۲- ایجاد بسترها و شرایط سیاسی لازم برای تنوع‌بخشی و تقویت پیوندهای راهبردی با کشورهای جهان به ویژه کشورهای منطقه، همسایگان و قدرت‌های نوظهور؛ ۳- تقویت دیپلماسی اقتصادی با تمرکز بر ورود به بازارهای جهانی برای صادرات کالا و خدمات فنی و مهندسی، تأمین مالی و جذب سرمایه‌گذاری خارجی و دستیابی به فناوری‌های نوین؛ ۴- حمایت همه جانبه از حقوق ایرانیان خارج از کشور و جلب مشارکت آنها در توسعه کشور ۵- به‌کارگیری ظرفیت‌های دیپلماسی رسمی در سطوح دو و چندجانبه برای ایجاد محیط سیاسی و امنیتی با ثبات و پایدار در منطقه؛ ۶- بهره‌برداری از دیپلماسی عمومی و روشها و ابزارهای نوین و کارآمد اطلاع‌رسانی در گستره فرامرزی برای تبیین دیدگاههای جمهوری اسلامی ایران در ابعاد گفتمانی و معنایی و ارتقای جایگاه ایران در افکار عمومی جهان؛	۱۲۰
- پیشنهاد اصلاح عبارتی در جزء بند سوم و الحاق عبارت ذیل در آخر آن « تسهیل حضور بخش خصوصی و نیز کمک به توسعه فعالیت ریزنان اقتصادی ایران در خارج از کشور به‌منظور تأمین منافع و نیازهای اقتصادی داخلی» - پیشنهاد حذف جزء بند هفتم و جایگزینی متن ذیل: بکارگیری همه امکانات جمهوری اسلامی ایران برای مقابله با	در اصلاحیه دوم عبارت پاسخگویی متناسب به ادعاهای بین المللی (در زمینه حقوق بشر) جایگزین عبارت پاسخگویی به مطالبات بین المللی شده است. شایان توجه است که موضوع حقوق بشر از سوی نظام سلطه به ابزاری برای اعمال فشار بیشتر بر جمهوری اسلامی ایران در نظام بین الملل تبدیل شده است و عمده مباحث		

پیشنهادها: (موافقت - حذف کل - حذف جزء - بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
<p><u>خشونت، تروریسم، افراط گرایی و تجاوزگری</u></p>	<p>مرتبط با این موضوع نه بعنوان مطالبات واقعی بلکه در چارچوب ادعاهایی بی اساس علیه ایران مطرح می‌شود. از اینرو جایگزینی عبارت ادعاها به جای مطالبات در بند هشتم اقدامی منطقی است. طبعاً هرگونه واکنش جمهوری اسلامی ایران به این قبیل ادعاها می‌بایست مطابق با ماهیت مباحث ادعایی صورت گیرد به نحوی که در صورت برخورد سیاسی با این موضوع از سوی دولت‌ها و مجامع غربی پاسخگویی متناسبی از جانب جمهوری اسلامی ایران صورت پذیرد. از اینرو مرکز پژوهشها نظر مثبت خود را با این اصلاحیه کمیسیون تلفیق ابراز می‌دارد.</p> <p>در عین حال مرکز پژوهشها ضمن موافقت با دو اصلاحیه فوق خواستار ایجاد تغییرات و اصلاحاتی در ماده (۱۲۰) لایحه نیز هست.</p> <p>با توجه به الزامات سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و ضرورت حل مشکلات اقتصادی کشور در دوران پسابرجام توجه برنامه ششم به دیپلماسی اقتصادی منطقی و درخور توجه است. در عین حال، و از آنجا که دیپلماسی اقتصادی به‌منظور پیشینه‌سازی دستاوردهای اقتصادی و نیل به اهداف متصور، نیازمند پیش شرط‌هایی مشخص</p>	<p>۷- به‌کارگیری همه امکانات جمهوری اسلامی ایران برای مقابله با تروریسم و افراط‌گرایی؛</p> <p>۸- صیانت از وجهه بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران در رابطه با موضوعات حقوق بشری از طریق رصد و پایش وضعیت حقوق بشر در عرصه بین‌المللی، پاسخگویی متناسب به ادعاهای بین‌المللی و گسترش حقوق بشر اسلامی با همکاری دستگاههای ذی‌ربط؛</p> <p>۹- اعطای کمکهای توسعه‌ای به کشورهای هدف در چهارچوب قوانین بودجه سالیانه کشور؛</p> <p>۱۰- برنامه‌ریزی و اقدام مؤثر در راستای ارتقای استقلال سیاسی، فرهنگی و افزایش مقاومت اقتصادی؛</p>	

پیشنهادها: (موافقت- حذف کل-حذف جزء-بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
	<p>است، مرکز پژوهش‌های مجلس بر گنجاندن این پیش شرط‌ها از جمله تسهیل حضور بخش خصوصی در فعالیت‌ها و مبادلات اقتصادی بین المللی و کمک به توسعه فعالیت ریزنان اقتصادی ایران در خارج از کشور در برنامه ششم تأکید دارد تا رویه‌های مورد انتظار از دیپلماسی اقتصادی مانند ورود به بازارهای جهانی برای افزایش صادرات کالا و خدمات فنی و مهندسی؛ تأمین مالی و افزایش جذب سرمایه‌گذاری خارجی و تعیین درصد افزایش آن در هر سال و دستیابی به فناوری‌های نوین دست یافتنی جلوه نماید.</p> <p>در مورد بند هفتم نیز در حکم مربوط به بکارگیری همه امکانات جمهوری اسلامی ایران برای مقابله با تروریسم و افراط گرایی نظر مرکز پژوهش‌ها بر آن است که عبارت «خشونت» و «تجاوزگری» نیز در متن برنامه ششم گنجانده شود. این پیشنهاد از آن جهت است که از هم‌نوایی با مفهوم پردازی‌های غرب در باب تروریسم و افراط گرایی پرهیز گردد. کشورهای غربی تعریف و مصداق مورد نظر خود از افراط گرایی و تروریسم را به شیوه‌ای گزینشی ارائه می‌کنند که بی شک در آن جایی برای رژیم صهیونیستی و سیاست‌های خشونت بار خودشان نیست. از این جهت افزودن دو مفهوم خشونت</p>		

پیشنهادها: (موافقت - حذف کل - حذف جزء - بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
	و تجاوزگری با توجه به اینکه برد کلان تری دارند، می‌تواند مصادیق فوق را نیز در بر گیرد. بند «۵۹» سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه حکم به «حفظ و افزودن بر دستاوردهای سیاسی جمهوری اسلامی در منطقه آسیای جنوب غربی» کرده است؛ این درحالی است که این لایحه به خصوص این ماده، هیچ حکمی ناظر به اجرای این سیاست کلی ندارد. - این بند وزارت امور خارجه را موظف به اجرای اقدامات متعددی کرده است. جهت پیشگیری احتمالی از هر گونه مغایرت این اقدامات با قوانین بالادستی، پیشنهاد می‌شود که قید «در چارچوب قوانین و اسناد بالادستی» پس از عبارت «نسبت به اجرای موارد ذیل» افزوده شود. شایان ذکر است که قانون وظایف وزارتخانه امور خارجه مصوب ۱۳۶۴ دربردارنده برخی از اقدامات موضوع این ماده است؛ لذا ضرورتی به تکرار آنها در این ماده نیست.		
موافق	با توجه به وضعیت موجود بخش دفاعی کشور این ماده در صورت اجرا و تحقق کامل می‌تواند منجر به تقویت بنیه دفاعی کشور شود. شایان ذکر است این ماده بر	ماده ۱۲۱ - الف - دولت مکلف است در اجرای بند ۵۲ سیاست‌های کلی برنامه و به‌منظور افزایش توان دفاعی کشور در تراز قدرت منطقه ای و تأمین منافع و امنیت ملی، حداقل پنج درصد از منابع بودجه عمومی به‌استثنای واگذاری دارایی‌های مالی، درآمد هزینه دستگاه‌ها و	۱۲۱

پیشنهادها: (موافقت- حذف کل -حذف جزء-بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
	<p>اساس سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه ابلاغی مقام معظم رهبری (مدظله العالی) تدوین شده است.</p> <p>بندهایی از این ماده در لایحه احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور آمده که به شرح ذیل می‌باشد:</p> <ul style="list-style-type: none">• صدر ماده؛ دولت مکلف است حداقل ۵ واحد درصد از منابع بودجه عمومی به استثنای واگذاری دارایی‌های مالی، درآمد هزینه دستگاه‌ها و درآمدهای اختصاصی را به عنوان سهم تقویت بنیه دفاعی در در ردیفهای تقویت بنیه دفاعی در بودجه سالیانه کشور اختصاص دهد.• بند ۲؛ تقویت کمی و کیفی بسیج مستضعفین	<p>درآمدهای اختصاصی را به‌عنوان سهم تقویت بنیه دفاعی در ردیفهای تقویت بنیه دفاعی در بودجه سالیانه کشور اختصاص دهد.</p> <p>ب- دولت پشتیبانی‌های لازم را به‌منظور افزایش توان دفاعی کشور در تراز قدرت منطقه‌ای و تأمین منافع و امنیت ملی، با انجام اقدامات اساسی زیر بعمل آورد:</p> <p>۱- تحکیم و تقویت بنیه دفاعی کشور با پشتیبانی از:</p> <p>۱-۱- توسعه و افزایش توان تولیدی موشکی</p> <p>۱-۲- توسعه و تقویت توان پدافند هوایی در سطوح مختلف برد کوتاه، متوسط و بلند</p> <p>۱-۳- توسعه و به روز رسانی شبکه‌های ارتباطی امن و پایدار و تعامل پذیر و برخوردار از فناوریهای مناسب با هدف استقرار کامل سیستم فرماندهی و کنترل</p> <p>۱-۴- هوشمند و متحرک‌سازی تمامی سیستم‌های تسلیحاتی متناسب با تهدیدات</p> <p>۱-۵- توسعه و تقویت جنگ الکترونیک و دفاع سایبری</p> <p>۱-۶- تحقیق، طراحی و تولید اقلام مورد نیاز برای مواجهه و تقابل با گروههای مسلح تروریستی</p> <p>۱-۷- توسعه و تقویت توان ناوگان هوایی در حوزه‌های مختلف آفندی، پدافندی و پشتیبانی رزمی با اتکا به سامانه‌های پیشرفته هواپیمایی، بالگردی و پهپادی</p> <p>۱-۸- توسعه و بازسازی صنایع هوایی دفاعی برای پشتیبانی از ناوگان هوایی نیروهای مسلح (اعم از هواپیما، بالگرد و تسلیح آنها)</p> <p>۱-۹- توسعه و به روز رسانی توانمندی تولید پهپادها و تسلیح آنها</p> <p>۱-۱۰- نوسازی سامانه‌های ناوبری و کمک ناوبری و نظارتی ویژه نظامی هواپیماهای نیروهای مسلح</p>	

پیشنهادها: (موافقت - حذف کل - حذف جزء - بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
		<p>۱۱-۱- توسعه ناوگان نیروی دریایی با تجهیز به شناورهای سطحی، زیرسطحی سنگین، یگانهای پروازی دریاپایه و تسلیح آنها به سامانه‌های کشف، شناسایی و ردگیری و کنترل آتش و سلاحهای پیشرفته و به روز و کارآمد.</p> <p>۱۲-۱- توسعه و تقویت یگانهای رزمی و تیپهای واکنش سریع نیروهای مسلح</p> <p>۲- تقویت کمی و کیفی بسیج مستضعفان و حضور بیشتر نیروهای مردمی در صحنه‌های امنیت و دفاع از کشور، دفاع از آرمان‌ها و مبانی اندیشه انقلاب اسلامی و توسعه فرهنگ امر به معروف و نهی از منکر از طریق:</p> <p>۱-۲- حمایت از زیرساخت‌ها برای توسعه نواحی شهرستانی و رده‌های مقاومت متناسب با توسعه و تغییرات تقسیمات کشوری</p> <p>۲-۲- تعمیق ارزش‌های انقلاب اسلامی و توسعه فرهنگ و تفکر بسیجی با استفاده از هسته‌های تربیتی، غنی‌سازی اوقات فراغت، توسعه فرهنگ ارزش و استفاده از نخبگان بسیجی</p> <p>۳-۲- مقابله با جنگ نرم در حوزه‌های مختلف با اولویت حضور فزاینده در فضای مجازی و رایانه‌ای با رویکرد بومی</p> <p>۴-۲- جذب و بکارگیری ۳۵ میلیون نفر از بسیج دهها میلیونی با رویکرد فرهنگی اجتماعی و علمی</p> <p>۵-۲- توسعه و مشارکت بسیج سازندگی در کمک به دولت در امر محرومیت زدایی و سازندگی کشور</p> <p>۶-۲- تأمین پوشش بیمه ای و جبران خسارت‌های ناشی از بکارگیری بسیجیان در مأموریت‌های محوله</p>	

پیشنهادها: (موافقت- حذف کل-حذف جزء-بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
	<p>ذیل جزء ۱ بند «د» که اشعار می‌دارد «طرح (ارتقاء امنیت و کنترل مؤثر مرزها) که توسط وزارت کشور با همکاری سازمان برنامه و بودجه و ناجا ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این قانون، تهیه و پس از تأیید ستاد کل نیروهای مسلح به تصویب هیئت وزیران می‌رسد» از حیث اینکه آیا هیئت وزیران مجاز به اصلاح طرحی است که پیش‌تر به تأیید ستاد کل نیروهای مسلح رسیده است، یا نه، ابهام دارد. اگر این جواز وجود داشته باشد، صلاحیت فرماندهی نیروهای مسلح تعیین می‌شود و در صورتی که این جواز وجود نداشته باشد، استفاده از اصطلاح «تصویب» نادرست است و بجای آن باید از واژه «تایید» استفاده شود.</p>	<p>۷-۲- در راستای تحقق اصل ۴۸ قانون اساسی به منظور کمک به پیشرفت عمران و آبادانی روستاهای کشور می‌بایستی ده تا سی درصد از اعتبارات اختصاص یافته بدین منظور، با استفاده از ظرفیت و توانمندی بسیج سازندگی توسط دستگاه‌های اجرایی ذیربط هزینه شود.</p> <p>ج - به منظور کاهش آسیب پذیری زیرساخت‌ها و ارتقاء پایداری ملی، کلیه دستگاه‌های اجرایی ملزم به رعایت سیاست‌های پدافند غیر عامل و انجام اقدامات زیر می‌باشند:</p> <p>۱- اجرای کامل پدافند غیر عامل برای کلیه مراکز حیاتی و حساس کشور بر اساس طرح مصوب کمیته دائمی پدافند غیر عامل مبتنی بر گسترش هوشمندانه و مصون‌سازی آنان</p> <p>۲- تهیه و تدوین طرح‌های ایمن‌سازی و حفاظت از مراکز مهم کشور و به اجرا درآوردن آنها پس از تصویب کمیته دائمی پدافند غیر عامل</p> <p>۳- تهیه پیوست پدافند غیر عامل برای طرح‌های جدید کشور و الزام به رعایت و اجرای آنها پس از تصویب کمیته دائمی پدافند غیر عامل</p> <p>د- به منظور تأمین امنیت پایدار مناطق مرزی، کاهش جرم و جنایت، مبارزه همه جانبه با مواد مخدر و روان‌گردان‌ها، پیشگیری و مقابله قاچاق کالا و ارز از طریق پیش‌بینی اعتبارات مورد نیاز در بودجه سالیانه اقدامات زیر به عمل آید:</p> <p>۱. انسداد الکتریکی، الکترونیکی، اپتیکی و فیزیکی مرزها با اولویت مناطق مرزی مستعد ناامنی، بهره‌گیری از توان اطلاعاتی واج، تقویت و توسعه زیر ساختها و توان عملیاتی مرزبانی ناجا، مشارکت دهی مرزنشینان در طرح‌های امنیتی، توسعه فعالیت‌های اطلاعاتی غیر اقتصادی و تقویت دیپلماسی مرزی براساس طرح (ارتقاء امنیت و کنترل مؤثر مرزها) که توسط وزارت کشور با همکاری سازمان برنامه و بودجه و ناجا ظرف مدت شش ماه</p>	

پیشنهادها: (موافقت - حذف کل - حذف جزء - بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
	<p>جزء ۲ بند «د» در واقع بند ۵۶ سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه می‌باشد که عبارت پایانی آن، اشتباه تایپ شده و باید به صورت زیر اصلاح گردد؛ «سالانه مصادیق مهم آن».</p> <p>جزء ۳ بند «د» با بند «ه» ماده (۹۵) همپوشانی دارد.</p>	<p>پس از تصویب این قانون، تهیه و پس از تأیید ستاد کل نیروهای مسلح به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.</p> <p>۲. برنامه ریزی برای کاهش جرم و جنایت با هدف کاهش ۱۰ درصدی سالیانه و مصادیق سهم آن</p> <p>۳. برنامه ریزی برای مبارزه همه جانبه با مواد مخدر و روان گردان‌ها و مدیریت مصرف آنها با هدف کاهش ۲۵ درصدی اعتیاد</p> <p>۴. برنامه ریزی برای پیشگیری و مقابله با قاچاق کالا و ارز از مبادی ورودی تا محل عرضه آن در بازار</p> <p>ه) رعایت فاصله سطح حقوقی و دستمزد کارکنان نیروهای مسلح با کارکنان کشوری براساس تبصره «۳» ماده (۱۱۷) قانون مدیریت خدمات کشوری</p>	
موافق	<p>متن ماده (۱۲۵) در خصوص پدافند و امنیت سایبری می‌باشد و در نتیجه پیشنهاد می‌شود بندهای این ماده ذیل ماده (۱۲۲) قرار گیرند.</p>	<p>ماده (۱۲۲) - به منظور افزایش ظرفیت‌های قدرت نرم و دفاع سایبری و تأمین پدافند و امنیت سایبری برای زیرساخت‌های کشور، طرح جامع دربرگیرنده توسعه قدرت نرم دفاعی و سایبری و مقابله با جنگ نرم با مشارکت ستاد کل نیروهای مسلح و وزارت اطلاعات در سال اول برنامه تهیه و پس از تصویب شورای عالی فضای مجازی از سال دوم به اجرا در می‌آید.</p>	۱۲۲
	<p>• در صدر ماده عبارت «توسعه پیشگیری و مقابله با جرائم» و «کنترل مؤثر مرزها» آمده که در بند «د» ماده (۱۲۱) به آن پرداخته شده است.</p>	<p>ماده (۱۲۳) - به منظور ارتقای نظم و امنیت و توسعه پیشگیری و مقابله با جرائم، کنترل مؤثر مرزها و همچنین کاهش تخلفات و حوادث رانندگی اقدامات زیر در طول برنامه اجرا می‌شود:</p>	۱۲۳

پیشنهادها: (موافقت- حذف کل-حذف جزء-بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
حذف بند «ب»	<ul style="list-style-type: none"> بند «ب» این ماده نیز در چارچوب بند «د» ماده (۱۲۱) قرار می‌گیرد و بهتر است ذیل قسمت «۴» بند «د» این ماده بیان شود. 	<p>الف) ارتقاء نظم و ایمنی حمل و نقل و عبور و مرور؛</p> <p>۱. دولت مکلف است اقدامات و سازوکار لازم برای کاهش تلفات حوادث رانندگی با تأکید بر تجهیز و تقویت پلیس راهنمایی و رانندگی، ارتقای کیفیت ایمنی وسایط نقلیه، تقویت و تکمیل شبکه‌های امداد رسانی و فوریت‌های پزشکی، اصلاح نقاط حادثه‌خیز جاده‌ای و توسعه فرهنگ صحیح ترافیکی را فراهم نماید به نحوی که تلفات حوادث رانندگی نسبت به تعداد ده‌هزار دستگاه خودرو تا پایان برنامه ۳۱٪ درصد کاهش یابد.</p> <p>۲. کلیه معابر اصلی، میادین و بزرگراه‌ها در مراکز استان‌ها و کلانشهرها و همچنین جاده‌های اصلی و آزادراه‌ها با نصب، نگهداری و بروزرسانی سامانه‌های کنترلی و مراقبتی هوشمند توسط شهرداری‌ها و وزارت راه و شهرسازی تحت پوشش قرار گرفته و این سامانه‌ها و دسترسی لازم آن در اختیار نیروی انتظامی قرار گیرد.</p> <p>۳. مفاد قانون الحاق سه تبصره به بند «۱۲» ماده (۴) قانون تشکیل نیروی انتظامی (مصوب ۷۹/۲/۱۸) به مراکز استان‌ها و شهرهای بالای یک میلیون نفر تسری می‌یابد.</p> <p>ب) به‌منظور کنترل و مبارزه مؤثر با قاچاق کالا به نیروی انتظامی و گمرک اجازه داده می‌شود نسبت به نصب، راه‌اندازی و به‌روزرسانی سامانه‌های کنترل خودروبی و کانتینری (ایکس‌ری) در مبادی گمرکی، ورودی و خروجی مرزها و ایستگاه‌های بازرسی و کنترلی ناجا از طریق اشخاص و مؤسسات حقیقی و حقوقی غیردولتی اقدام نمایند. مدیریت و بهره‌برداری از این سامانه‌ها حسب مورد در اختیار نیروی انتظامی و گمرک می‌باشد.</p> <p>به‌منظور تأمین هزینه‌های مربوط به راه‌اندازی، نگهداری و بروزرسانی سامانه‌های کنترلی خودروبی کانتینری (ایکس‌ری) و تجهیزات مربوط به آن صاحبان بار یا خودرو مکلفند به هنگام کنترل و صرفاً در مبادی ورودی و خروجی نسبت به پرداخت تعرفه مربوط اقدام</p>	

پیشنهادها: (موافقت - حذف کل - حذف جزء - بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
	<p>در خصوص بند «د» ذکر این نکته حائز اهمیت است که بخش اعظمی از مشکلاتی که ناجا دارد مربوط به پرداخت حقوق و دستمزد کارکنان آن است که از کمترین میزان دریافتی با توجه به وضعیت شغلی سخت برخوردارند. این امر بیشتر به خاطر بهره‌گیری اندک از فناوری‌های پیشرفته جهت رصد، پایش و کنترل مؤثر قلمرو ملی به‌ویژه مرزهای کشور است. لذا استفاده از شیوه‌های نوین حفظ و ارتقای نظم و امنیت ضروری بوده و لازمه آن بهره‌گیری از فناوری‌ها و سامانه‌های پیشرفته است که جهت این امر می‌بایست اعتبارات و بودجه لازم به آن اختصاص یابد.</p>	<p>کنند. میزان این تعرفه همه ساله به پیشنهاد مشترک نیروی انتظامی و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.</p> <p>ج) شهرداری‌ها و دستگاه‌های ذیربط موظفند کلیه شهرک‌ها و مجتمع‌های اداری، تجاری، مسکونی و صنعتی و همچنین مراکز عمومی را مکلف نمایند پیوست‌های حفاظتی - انتظامی لازم برای ارتقای امنیت و ایمنی این اماکن و پیشگیری از سرقت را برابر استانداردهای اعلامی نیروی انتظامی تهیه و اجرا نمایند.</p> <p>تبصره - آیین‌نامه نحوه اجرای این بند توسط وزارت کشور با همکاری نیروی انتظامی و شورای عالی استانها تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.</p> <p>د) به نیروی انتظامی اجازه داده می‌شود با تأیید ستاد کل نیروهای مسلح به‌منظور متناسب‌سازی استعداد نیروی انتظامی با نیازهای امنیتی - انتظامی کشور و کاهش فاصله این استعداد با شاخص ۵ نفر نیرو به‌ازای هزار نفر جمعیت، در طول اجرای برنامه سالیانه شش هزار نفر پایور استخدام و به موجودی خود اضافه نماید. دولت مکلف است بار مالی ناشی از اجرای این بند را در بودجه‌های سنواتی پیش‌بینی نماید.</p>	

پیشنهادها: (موافقت- حذف کل-حذف جزء-بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
عبارت «سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی موظفند» حذف شود.	بندهای «الف»، «ب»، «ج» و «د» این ماده در واقع ترکیبی از مواد (۲۰۵) و (۲۰۶) قانون برنامه پنجم توسعه می باشد که در آن وزارت اطلاعات موظف به انجام این اقدامات شده است.	<p>ماده (۱۲۴) - در راستای ارتقا و صیانت از حاکمیت، منافع و امنیت ملی کشور و به منظور ایجاد بستر امن و حمایت از اجرای برنامه های توسعه و پیشرفت کشور، وزارت اطلاعات و سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی موظفند اقدامات زیر را به عمل آورند:</p> <p>الف) ارتقای کمی و کیفی ظرفیت ها و زیرساخت های اطلاعاتی، امنیتی، عملیاتی، علمی، فنی، حفاظتی، حراستی و صیانتی با هدف تحکیم امنیت پایدار و ارتقای توانایی و برتری در نبرد اطلاعاتی</p> <p>ب) پیشگیری و مبارزه با فساد و اختلال در امنیت اقتصادی، تهدیدها و جنگ نرم امنیتی، جاسوسی و اقدامات سوء بیگانگان، اختلال و هرگونه تهدید علیه منافع و امنیت ملی ایران در سطوح منطقه ای و بین المللی، اختلال و تهدید امنیت زیستی و اقدامات بیوتروریستی، اختلال و ایجاد ناامنی در فضای تولید و تبادل اطلاعات، اختلال در امنیت دارایی های ارزشمند کشور، واگرایی، افراط گرایی ها و تهدید علیه هویت، انسجام و وحدت ملی و پایداری کشور، جرائم سازمان یافته ضد امنیتی و اقدامات تروریستی، در مقام ضابط قضایی.</p> <p>ج) ارتقای ظرفیت ها، زیرساخت ها و سازوکارهای لازم برای افزایش نقش و مشارکت مردمی در فعالیت های اطلاعاتی در راستای تقویت و تحکیم امنیت پایدار کشور.</p> <p>د) ارتقای همکاری ها و ارائه خدمات اطلاعاتی - امنیتی به دستگاه ها و نهادهای کشور از طریق:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. ارتقای و روزآمدسازی بانک جامع اطلاعاتی کشور ۲. روزآمدسازی، هماهنگ سازی و اجرای مستمر طرح های صیانت از امنیت دارایی های ارزشمند کشور از جمله: طرح نظام ملی تعیین صلاحیت امنیتی مشاغل دولتی و عمومی و خصوصی، طرح حفاظت از سرمایه های فکری کشور، طرح حفاظت از سامانه های اطلاعاتی و ارتباطی، طرح حفاظت از اماکن، مراکز و پروژه های کلان، ملی، حیاتی، حساس 	۱۲۴
	استفاده از واژه «پروژه های» در جزء «۲» بند «د» مغایر با اصل پانزدهم قانون اساسی است.		

پیشنهادها: (موافقت - حذف کل - حذف جزء - بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
	<p>در جزء «۳» بند «د»، اعضای کمیسیون ویژه امنیت زیستی مشخص نبوده و صرفاً تصریح بر «با حضور دستگاه‌ها و نهادهای ذیربط» شده است و مشخص نیست که این دستگاه‌ها و نهادها چگونه و توسط چه شخصی تعیین می‌شوند.</p> <p>همچنین بند «ه» این ماده که مربوط به توسعه دیپلماسی دفاعی و امنیتی می‌باشد در چارچوب وظایف دولت با همکاری ستاد فرماندهی کل نیروهای مسلح قرار دارد و تناسبی با صدر ماده ندارد و بهتر است ماده جدیدی تحت این عنوان الحاق شود.</p>	<p>و مهم، طرح ارتقای آگاهی‌های عمومی صیانتی - امنیتی اقشار مختلف جامعه و طرح ارتقای دانش و مهارت‌های اطلاعاتی، حفاظتی و حراستی کارکنان دولت، به‌ویژه حراست‌ها.</p> <p>۳. طرح مبارزه با بیوتروریسم (امنیتی زیستی) با تشکیل مستمر کمیسیون ویژه امنیت زیستی با حضور دستگاه‌ها و نهادهای ذیربط و تدوین، روزآمدسازی، هماهنگ‌سازی، تعیین وظایف دستگاه‌ها و اجرای مشترک طرح جامع امنیت زیستی کشور.</p> <p>تبصره - تعیین جزئیات و نحوه همکاری‌ها، چگونگی ارائه خدمات و تشکیل کارگروه‌های تخصصی کمیسیون ویژه با همکاری اعضای کمیسیون، در چارچوب آیین‌نامه‌ای خواهد بود به تصویب شورای عالی امنیت ملی می‌رسد.</p> <p>ه) توسعه دیپلماسی دفاعی و امنیتی پویا از طریق:</p> <p>۱. برقراری پیوندها و پیمان‌های دفاعی و امنیتی با کشورهای اسلامی و همسو در سطح منطقه‌ای و فرمانطقه‌ای.</p> <p>۲. توسعه رزمایش‌های مشترک برای انجام عملیات شبکه‌ای و هم‌افزایی و ارتقای سطح مناسبات بین کشورهای همسو در ابعاد دفاعی و امنیتی.</p> <p>۳. ارتقای سطح همکاری‌های مشترک دوجانبه در تأمین تجهیزات دفاعی و امنیتی از خارج از کشور.</p> <p>تبصره - موارد فوق براساس آیین‌نامه‌ای توسط ستاد کل نیروهای مسلح با همکاری وزارتخانه‌های اطلاعات، کشور و دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح تهیه و به تصویب شورای عالی امنیت ملی می‌رسد.</p>	

پیشنهادها: (موافقت- حذف کل -حذف جزء-بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
حذف ماده بندهای «الف» و «ب» ذیل ماده (۱۲۲) بیان شوند.	بحث پدافند غیرعامل در بند «ج» ماده (۱۲۱) مورد و امنیت سایبری در ماده (۱۲۲) مورد توجه قرار گرفته است و در این ماده مجدداً تکرار شده است. لذا پیشنهاد می‌شود با توجه به اینکه ماده (۱۲۲) به بحث پدافند و امنیت سایبری پرداخته بندهای ماده (۱۲۵) ذیل ماده (۱۲۲) آورده شوند. استفاده از واژه «سیستم‌های» در بند «ب» مغایر با اصل پانزدهم قانون اساسی است.	ماده (۱۲۵) - دولت مکلف است با هدایت و هماهنگی سازمان پدافند غیرعامل اقدامات ذیل را به عمل آورد: الف) ایجاد سامانه پدافند سایبر در سطح ملی و ارتقای قدرت رصد، پایش، تشخیص و هشداردهی، مصون‌سازی و افزایش توان مقابله با پیامدهای ناشی از وقوع احتمالی تهدید با بهره‌گیری از ظرفیت دستگاه‌های استانی و نیروهای مسلح با هدف مصون‌سازی و یا بی‌اثرسازی این‌گونه تهدیدات بر سرمایه‌های ملی ب) افزایش سطح آموزش سایبری مدیران و کارکنان دستگاه‌ها اجرایی به‌منظور جلوگیری از نفوذ و مختل نمودن سیستم‌های نرم‌افزاری دستگاه ذیربط و توسعه آمادگی‌ها.	۱۲۵
حذف	این ماده عیناً در تبصره «۱۲» قانون بودجه ۱۳۹۵ آمده و ماهیت برنامه‌ای ندارد.	ماده (۱۲۶) - دولت مکلف است هر ساله در بودجه سنواتی، کمک‌هزینه مسکن کارکنان نیروهای مسلح (نظامی و انتظامی) ساکن در خانه‌های سازمانی پس از کسر از دریافتی آنان به حساب مخصوصی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کند و هر ساله معادل وجوه واریز شده به حساب ردیف‌های بودجه‌ای نیروهای مسلح برای تأمین هزینه‌های تعمیر و نگهداری خانه‌های سازمانی در طول مدت پنج‌ساله پیش‌بینی و واریز نماید.	۱۲۶
حذف	بندهای این ماده به‌صورت پراکنده بیان شده و با هم تناسب لازم را ندارند. بند «د» آن نیز تکراری بوده و در بند «د» ماده (۱۲۱) بیان شده است. از سوی دیگر اکثر این بندها ماهیت برنامه‌ای ندارند.	ماده (۱۲۷) - دولت مکلف است اقدامات زیر را انجام دهد: الف) استقرار و احداث زیرساخت‌های نظامی، فرهنگی، رفاهی نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران در سواحل مکران ب) فراهم نمودن اعتبارات لازم در سال اول برنامه جهت پرداخت مطالبات حق اشعه خلبانان و دیگر کارکنان اداری ذینفع ج) ارتقای کیفیت مراکز آموزشی و فرهنگی نیروهای مسلح برای تربیت نیروهای کارآمد د) تقویت تأمین امنیت مرزها و انسداد مرزهای کشور مجهز به نصب دوربین‌های مداربسته حرارتی، بازسازی سنگرها و پایگاه‌ها و نصب برجک و احداث جاده‌های موازی با مرزها و احداث پد بالگرد.	۱۲۷

پیشنهادها: (موافقت - حذف کل - حذف جزء - بازگشت به متن لایحه)	اظهار نظر کارشناسی	مصوبات کمیسیون تلفیق برنامه	ماده
		شرح مصوبه	
	<p>- با توجه به اصل چهل و هشتم قانون اساسی استفاده از درآمدهای ملی در سطح استان‌ها و توزیع فعالیت‌های اقتصادی میان استان‌ها و مناطق باید متناسب با «نیازها» و «استعداد رشد» هر استان و منطقه باشد که در این ماده به این امر توجه نشده است.</p> <p>- در بند «و»، عبارات «جداول و ضوابط ابلاغی سازمان امور اداری و استخدامی (۱۳۷۶)» و «موارد موضوع بندهای «ث» و «ج» ابهام دارند.</p>	<p>ماده (۱۲۸) - به منظور جبران عقب‌ماندگی‌های استان‌های مناطق عملیاتی دفاع مقدس:</p> <p>الف) ستادکل نیروهای مسلح محدوده مناطق عملیاتی دفاع مقدس را تا پایان سال اول برنامه به سازمان اعلام نماید.</p> <p>ب) سازمان موظف است ارزیابی جامعی از وضعیت توسعه‌یافتگی زیرساخت‌های این مناطق را تا سطح شهرستان تهیه کند.</p> <p>ج) دولت موظف است ردیف متمرکزی را در قوانین بودجه سنواتی به جبران عقب‌ماندگی‌ها و ارتقای شاخص‌های برخورداری مناطق موضوع این ماده اختصاص دهد به گونه‌ای که سالیانه ده درصد (۱۰٪) افزایش یافته و به سطح متوسط شهرستان‌های برخوردار کشور برسد.</p> <p>د) دولت موظف است حداقل سالیانه بیست و پنج درصد (۲۵٪) نسبت به لایروبی آبرودرود و توسعه سواحل آن اقدام نماید.</p> <p>ه) سازمان اعتبار لازم را برای اعمال سقف فوق‌العاده پیش‌بینی شده در بند «۱» ماده (۶۸) قانون مدیریت خدمات کشوری برای کارکنان شاغل در این مناطق از سال اول برنامه تأمین و اعمال نماید.</p> <p>و) سازمان مکلف است نسبت به صدور احکام پرداخت مزایای شاغلین مناطق عملیاتی دفاع مقدس برابر جداول و ضوابط ابلاغی سازمان امور اداری و استخدامی (۱۳۷۶) از سال اول برنامه اقدام نماید. دستگاه‌هایی که مشمول قانون مدیریت خدمات کشوری نیستند مکلفند از منابع مربوطه، موارد موضوع بندهای «ث» و «ج» را به صورت مشابه اعمال نمایند.</p>	۱۲۸

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۶-۱۵۱۹۱

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: اظهارنظر کارشناسی درباره: گزارش کمیسیون تلفیق در مورد لایحه برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (قسمت سوم - مواد ۱۰۱ تا ۱۱۶) و (قسمت چهارم - مواد ۱۱۷ تا ۱۲۸)

نام دفتر: مطالعات اقتصادی

تدوین کننده: ایمان تهرانی

تهیه کنندگان: سینا کلهر-اسماعیل نوده فراهانی - صادق ستاری-فر- سیدعلی محسنیان- علی اصغر شالبافیان - احمد خدادادی - مهدی نوروزیان- فاطمه سبزیعلی - محمد موسوی خطاط- یوسف زراعت کیش - بهادر غلامی، مهدی امیری، حسن امجدیان، علی عبدالاحد، محمد برزگر خسروی - حامد ناظمی - یحیی مزروعی - ابوالفضل درویشوند- سید مجتبی حسینی پور - حسین عبداللهی - صمد عزیزنژاد - موسی شهبازی غیائی.

ناظران علمی: ایروان مسعودی اصل، علی اخوان بهبهانی، محمد قاسمی

متقاضی: هیئت رئیسه محترم مجلس شورای اسلامی

ویراستار تخصصی: _____

ویراستار ادبی: _____

واژه کلیدی:

برنامه ششم توسعه

تاریخ انتشار: ۱۳۹۵/۱۰/۱۸